

Miejski Urząd Pracy
w Lublinie
ul. Niecała 14, 20-080 Lublin

Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości - kierunki alokacji Funduszu Pracy - Informacja za okres II półrocze 2008 r. - I półrocze 2010 r.

Lublin, grudzień 2011 r.

Wstęp

Samozatrudnienie staje się współcześnie jedną z popularniejszych form zatrudnienia (pracy), przy czym decyzja o założeniu firmy pociąga za sobą ryzyko określonych zobowiązań i konsekwencji finansowych. Nie może to być działanie nieprzemyślane, bez przygotowania merytorycznego i wiedzy na temat funkcjonowania rynku. Wsparcie finansowe w postaci udzielenia bezrobotnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej ułatwia osiągnięcie biznesowego sukcesu.

Niniejsze opracowanie prezentuje szczegółową analizę losów osób, które otrzymały środki z Miejskiego Urzędu Pracy w Lublinie na podjęcie działalności gospodarczej. Zapewniając ciągłość badania losów bezrobotnych korzystających ze środków na podjęcie działalności gospodarczej, analizą objęto bezrobotnych korzystających ze środków Funduszu Pracy lub Europejskiego Funduszu Społecznego na podjęcie działalności gospodarczej od II półrocza 2008 do I półrocza 2010 roku. Badanie tego przedziału lat pozwoli sprawdzić czy działalność gospodarcza jest prowadzona powyżej 12 miesięcy po okresie nie objętym monitorowaniem przez Miejski Urząd Pracy w Lublinie. Aby uzyskać niezbędne informacje, mające na celu sprawdzenie czy przedsiębiorcy funkcjonują nadal na rynku zapytano o wykreślenia z ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez urzędy gmin. Uzyskane dane zostały pogrupowane i opisane głównie pod kątem profilu działalności gospodarczej, tj. zakwalifikowania do sekcji PKD w podziale na poszczególne lata objęte analizą. Przeprowadzona analiza dotyczyła udzielenia odpowiedzi na postawione pytanie ile firm pobierających środki z FP na podjęcie działalności gospodarczej funkcjonuje nadal na rynku.

W *Programie promocji zatrudnienia i aktywizacji rynku pracy miasta Lublin na lata 2007-2013* przedsiębiorczość została wpisana jako jeden z pięciu celów dla lokalnego rynku pracy Lublina. W *Programie...* za cel strategiczny przyjęto ograniczenie bezrobocia i rozwój społeczny mieszkańców Lublina, osiągnięty dzięki efektywnej współpracy partnerów wszystkich sektorów lokalnego rynku pracy. Powyższy cel uwzględnia filary społeczeństwa Lublina: mieszkańców i przedsiębiorców oraz łączy ich w spójną całość. Jednocześnie określa zależności i stwierdzenia, że ich rozwój zależy od tego, jakie instrumenty są wykorzystane oraz jakie mechanizmy są uruchomione czy zintensyfikowane w wyniku wdrożenia programu.

W analizie uwzględniono osoby, które otrzymały dotacje w okresie II półrocze 2008 r. - I półrocze 2010 r. Zbadano, czy po upływie 12 miesięcy od przyznania środków osoba korzystająca z jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej dalej funkcjonuje na rynku. Odpowiedź na to pytanie uzyskano z bazy danych ewidencji prowadzonej przez Urząd Miasta Lublin i inne gminy w przypadku przeniesienia działalności gospodarczej (stwierdzono 14 przypadków) .

1. Informacje ogólne

1.1 Zarys sytuacji gospodarczej na terenie Lublina

Lublin położony jest w centralnej części województwa lubelskiego. Położenie to stwarza mu dogodne warunki rozwoju handlu i usług. Lubelszczyzna zalicza się do Polski wschodniej, czyli województw objętych programem rozwoju regionów charakteryzujących się niskim rozwojem gospodarczym. Z trudną sytuacją gospodarczą związane jest także wysokie bezrobocie i gorsze wskaźniki dotyczące poziomu życia ludności, które powodują migracje ludności z tej części Polski. Jednocześnie Lubelszczyzna jest regionem o najniższych napływach ludności z innych województw. Wskaźnik bezrobocia województwa lubelskiego jest znacznie wyższy od poziomu krajowego. Lubelszczyzna podobnie jak inne województwa zaliczane do obszaru Polski Wschodniej. Jednocześnie charakteryzuje się niską wartością przeciętnego wynagrodzenia w stosunku do innych regionów kraju. Mocnym atutem Lubelszczyzny jest natomiast nauka. Lublin jest miastem akademickim. Region zajmuje wysoką pozycję (8) w krajowym rankingu pod względem potencjału intelektualnego i liczby studentów na lubelskich uczelniach. Lublin wyróżnia się niewielkim na tle pozostałych jednostek udziałem ludności w wieku nieprodukcyjnym.

1.2 Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON

W opracowaniu zostały wykorzystane dane statystyczne publikowane przez Urząd Statystyczny. Dane statystyczne zawierają informacje na koniec 2008, 2009 i 2010 roku.

W 2010 roku w rejestrze REGON na terenie Lublina zarejestrowano 41.622 podmioty gospodarki narodowej. Tabela nr 1 pokazuje liczbę podmiotów w poszczególnych latach analizowanego okresu. Dane wskazują, iż od 2008 roku liczba podmiotów z roku na rok rosła i w 2010 roku osiągnęła wartość 41.622 podmiotów gospodarki narodowej.

Tabela nr 1. Liczba podmiotów gospodarki narodowej w Lublinie wg ewidencji prowadzonej przez gminę.

Wyszczególnienie	2008	2009	2010
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	39060	39815	41622

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

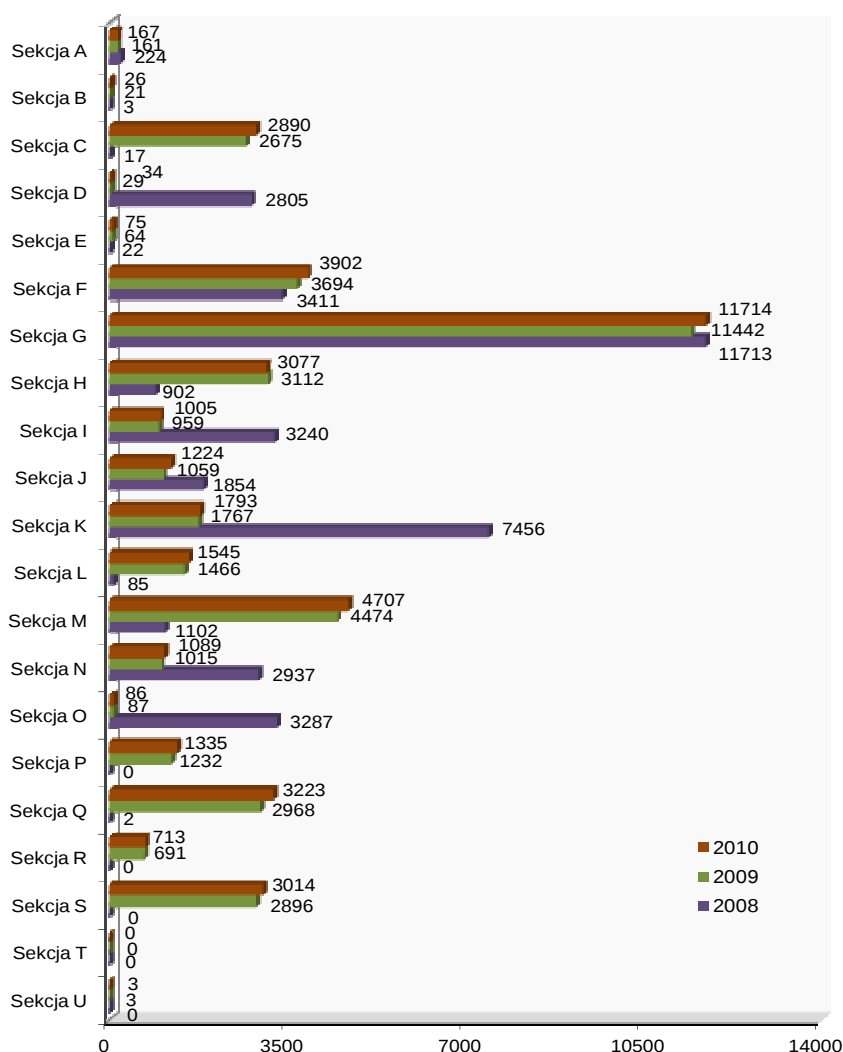
W poniższej tabeli został przedstawiony podział podmiotów gospodarczych wg sekcji PKD.

Tabela nr 2. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w podziale na sekcje (działy) PKD.

Wyszczególnienie	2008	2009	2010
OGÓŁEM	39060	39815	41622
Sekcja A. Rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo	224	161	167
Sekcja B. Górnictwo i wydobywanie	3	21	26
Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe	17	2675	2890
Sekcja D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2805	29	34
Sekcja E. Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	22	64	75
Sekcja F. Budownictwo	3411	3694	3902
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	11713	11442	11714
Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa	902	3112	3077
Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3240	959	1005
Sekcja J. Informacja i komunikacja	1854	1059	1224
Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	7456	1767	1793
Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	85	1466	1545
Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1102	4474	4707
Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	2937	1015	1089
Sekcja O. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3287	87	86
Sekcja P. Edukacja	0	1232	1335
Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2	2968	3223
Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0	691	713
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa	0	2896	3014
Sekcja T. Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0
Sekcja U. Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	3	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

Wykres nr 1. Podmioty gospodarcze miasta Lublina wg sekcji PKD w latach 2008 – 2010.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

1.3 Podział podmiotów gospodarczych ze względu na sektor własności

W analizowanym okresie w ogólnej liczbie podmiotów dominował sektor prywatny w ponad 98% (tj. 40871 podmiotów w 2010 roku). Natomiast sektor publiczny stanowił 1,8% ogółu (tj. 751 podmiotów w 2010 roku). Wśród grupy podmiotów z sektora prywatnego osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowiły ponad 75% tego sektora prywatnego. Spółki handlowe stanowiły ok. 10% podmiotów sektora prywatnego. W grupie podmiotów sektora publicznego państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego stanowiły ponad 55% sektora publicznego. Następną, co do wielkości, grupą tego sektora są spółki handlowe 5,7% (tj. 43 podmioty w 2010 roku).

Tabela nr 3. Podział podmiotów gospodarczych według sektorów własnościowych.

Wyszczególnienie	2008	2009	2010
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	39060	39815	41622
Sektor publiczny ogółem	753	753	751
Sektor publiczny – państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	422	416	418
Sektor publiczny – przedsiębiorstwa państwowe	5	5	3
Sektor publiczny – spółki handlowe	42	42	43
Sektor publiczny – spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	1	1	1
Sektor publiczny – państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, gospodarstwa pomocnicze	8	8	4
Sektor prywatny ogółem	38307	39062	40871
Sektor prywatne – osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	28976	29455	30878
Sektor prywatny – spółki handlowe	3742	3927	4175
Sektor prywatny – spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	456	461	480
Sektor prywatny - spółdzielnie	196	195	193
Sektor prywatny - fundacja	245	277	312
Sektor prywatny – stowarzyszenia i organizacje społeczne	1019	1061	1104

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

Wśród grup **sektora prywatnego** najwięcej odnotowano w sekcji G - w 2010 roku - 28,6%, tj. 11703 podmioty, w 2009 roku - 29,3%, tj. 11432 podmioty. Następny co do wielkości, jest sektor M w 2010 roku - 11,5%, tj. 4693 podmioty, w 2009 roku - 11,4%, tj. 4459 podmioty. Na trzecim miejscu znajduje się sekcja F w 2010 roku - 9,5%, tj. 3895 podmioty, w 2009 roku - 9,4%, tj. 3686 podmioty.

Tabela nr 4. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON
(SEKTOR PRYWATNY) w podziale na sekcje (działy) PKD.

Wyszczególnienie	2008	2009	2010
OGÓŁEM	38307	39062	40871
Sekcja A. Rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo	224	161	167
Sekcja B. Górnictwo i wydobywanie	3	21	26
Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe	17	2668	2882
Sekcja D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2798	27	32
Sekcja E. Dostawa wody; gospodarowanie	19	63	74

ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją			
Sekcja F. Budownictwo	3404	3686	3895
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	11703	11432	11703
Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa	895	3107	3074
Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3232	952	998
Sekcja J. Informacja i komunikacja	1853	1057	1222
Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	7201	1766	1792
Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3	1225	1305
Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	810	4459	4693
Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	2886	1009	1083
Sekcja O. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3257	4	4
Sekcja P. Edukacja	0	936	1039
Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2	2926	3179
Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0	665	687
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa	0	2895	3013
Sekcja T. Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0
Sekcja U. Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	3	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

Wśród grup **sektora publicznego** najwięcej odnotowano w sekcji P - w 2010 roku - 39,4%, tj. 296 podmiotów, w 2009 roku - 39,3%, tj. 296 podmioty. Następny co do wielkości jest sektor L w 2010 roku - 31,9%, tj. 240 podmioty, w 2009 roku – 32,0%, tj. 241 podmiotów.

Tabela nr 5. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON
(SEKTOR PUBLICZNY) w podziale na sekcje (działy) PKD.

Wyszczególnienie	2008	2009	2010
OGÓŁEM	753	753	751
Sekcja A. Rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo	0	0	0
Sekcja B. Górnictwo i wydobywanie	0	0	0
Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe	0	7	8
Sekcja D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	7	2	2
Sekcja E. Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	3	1	1
Sekcja F. Budownictwo	7	8	7
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	10	10	11
Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa	7	5	3
Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	8	7	7
Sekcja J. Informacja i komunikacja	1	2	2
Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	255	1	1
Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	82	241	240
Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	292	15	14
Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	51	6	6
Sekcja O. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	30	83	82
Sekcja P. Edukacja	0	296	296
Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0	42	44
Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0	26	26
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa	0	1	1
Sekcja T. Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0
Sekcja U. Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

1.4. Pracujący w Lublinie

Liczba ludności ogółem w Lublinie w 2010 roku wynosiła 348.450 osób, w tym 160.199 kobiet. Poniższa tabela zawiera dane z lat 2008-2010. Odsetek kobiet mieszkających w Lublinie w latach 2008-2010 oscylował wokół 54%.

Tabela nr 6. Ludność ogółem zamieszkała na terenie miasta Lublin w latach 2008-2010.

	2008	2009	2010
Ogółem	350462	349440	348450
Mężczyźni	161250	160703	160199
Kobiety	189212	188737	188251

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

W mieście Lublin liczba osób w wieku **przedprodukcyjnym** z roku na rok malała. W 2010 roku wynosiła 56.410 osób, w tym 27.842 kobiety. Odsetek kobiet w wieku przedprodukcyjnym na przestrzeni analizowanego okresu wynosił 49,4%. Poniższa tabela zawiera dane z lat 2008-2010. Dane zamieszczone w tabeli posiadają również podział na płeć.

Tabela nr 7. Ludność w wieku przedprodukcyjnym na terenie miasta Lublin w latach 2008-2010.

	2008	2009	2010
Ogółem	57652	57089	56410
Mężczyźni	29160	28875	28568
Kobiety	28492	28214	27842

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

Natomiast liczba osób w wieku **produkcyjnym** w Lublinie o okresie 2008-2010 z roku na rok malała. W 2010 roku wynosiła 229.132 osób, w tym 115.734 kobiety. Liczba kobiet w wieku produkcyjnym, podobnie jak liczba ogółem, malała od 2008 roku średnio o ok. 0,2 punktu procentowego i w 2010 roku wynosiła 50,5%. Poniższa tabela zawiera dane z lat 2008-2010. Dane zamieszczone w tabeli odzwierciedlają również podział ze względu na płeć.

Tabela nr 8. Ludność w wieku produkcyjnym na terenie miasta Lublin w latach 2008-2010.

	2008	2009	2010
Ogółem	233446	231314	229132
Mężczyźni	114444	113919	113398
Kobiety	119002	117395	115734

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

Liczba osób w wieku **poprodukcyjnym** w Lublinie w latach 2008-2010 wykazała tendencję wzrostową. W 2010 roku wynosiła 62.908 osób, w tym 44.675 kobiet. Liczba kobiet w wieku poprodukcyjnym wzrastała od 2008 roku średnio o ok. 0,3 punktu procentowego i w 2010 roku wynosiła 71%. Poniższa tabela zawiera dane z lat 2008-2010.

Tabela nr 9. Ludność w wieku poprodukcyjnym na terenie miasta Lublin w latach 2008-2010.

	2008	2009	2010
Ogółem	59364	61037	62908
Mężczyźni	17646	17909	18233
Kobiety	41718	43128	44675

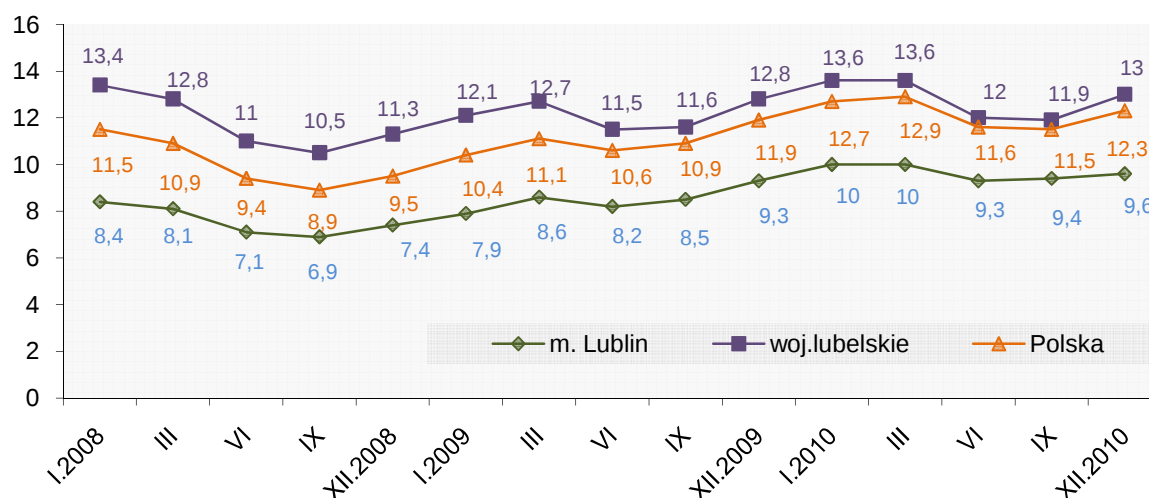
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

1.5. Struktura bezrobocia

1.5.1 Stopa bezrobocia w Lublinie (w województwie, w Polsce)

W Lublinie stopa bezrobocia na koniec 2010 roku wynosiła 9,6%, podczas gdy w Polsce 12,3%. Do 2010 roku zarówno w Polsce jak i województwie lubelskim istniały warunki do zwiększania się stopy bezrobocia w I kwartale oraz spadku w miesiącach letnich (II i III kwartał). Analizując dane statystyczne należy dostrzec fakt, iż stopa bezrobocia w województwie lubelskim jest wyższa od stopy bezrobocia krajowej. W związku z pogorszeniem się koniunktury gospodarczej nastąpił wzrost stopy bezrobocia o 2,6 punktu procentowego w styczniu 2010 w stosunku do stycznia 2009.

Wykres nr 2. Stopa bezrobocia m. Lublin, woj. lubelskie i Polska – I.2008 r. - XII.2010 r.

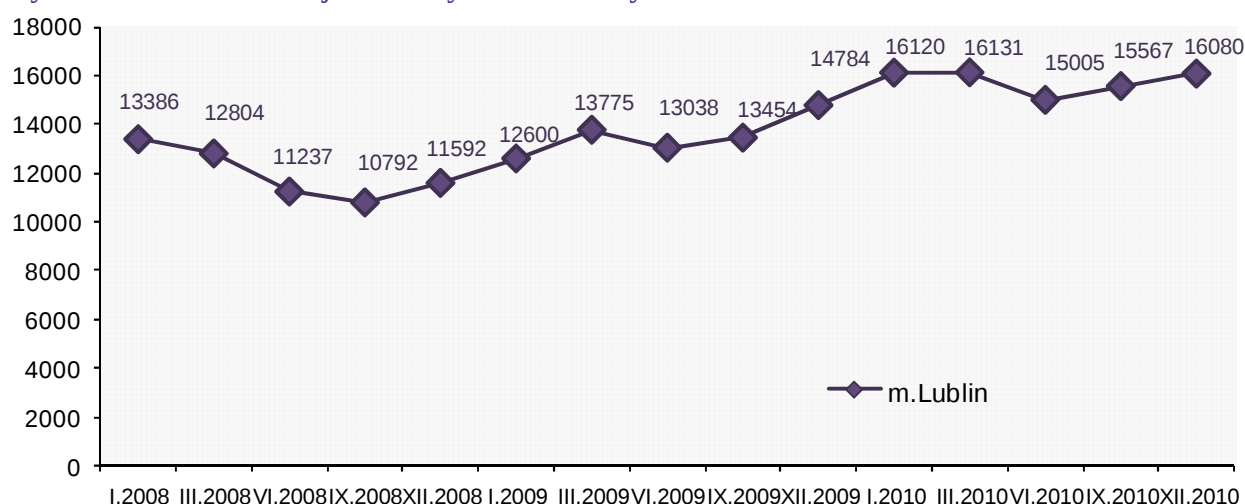
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zaczerpniętych z Banku Danych Lokalnych.

1.5.2 Bezrobotni zarejestrowani w MUP w Lublinie

Począwszy od stycznia 2008 roku, liczba bezrobotnych w mieście Lublin dynamicznie wzrastała. W analizowanym okresie najwyższy poziom bezrobocia odnotowano w marcu 2010 roku - 16.131 osób bezrobotnych.

Struktura osób bezrobotnych według poziomu wykształcenia oraz wieku uległa znacznym zmianom na przełomie lat 2008 – 2010. Jednak ma to swoje odzwierciedlenie w ogólnej ilości osób zarejestrowanych, jak przedstawia wykres poniżej od roku 2008 liczba osób zarejestrowanych w Miejskim Urzędzie Pracy wciąż rośnie po niewielkim spadku na przełomie czerwca 2008 i stycznia 2009.

Wykres nr 3. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w mieście Lublin – I.2008r. - XII.2010r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

1.5.1 Wykształcenie osób bezrobotnych

Porównując strukturę osób bezrobotnych według poziomu wykształcenia największą grupę na przełomie trzech lat stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej:

- rok 2008 – 3.227 osób, rok 2009 – 3.946 osób, rok 2010 – 3.964 osoby

Jak dało się zauważyć liczba osób z najniższym wykształceniem systematycznie rosła.

Osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym stanowiły natomiast najmniejszą grupę:

- rok 2008 – 1.536 osób, rok 2009 – 2.171 osób, rok 2010 – 1.902 osoby.

Niepokojąco rosła liczba osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym:

- rok 2008 – 2.494 osoby, rok 2009 – 3.140 osób, rok 2010 – 3.809 osób,

różnica pomiędzy rokiem 2008 a 2010 wynosi 1.315 osób.

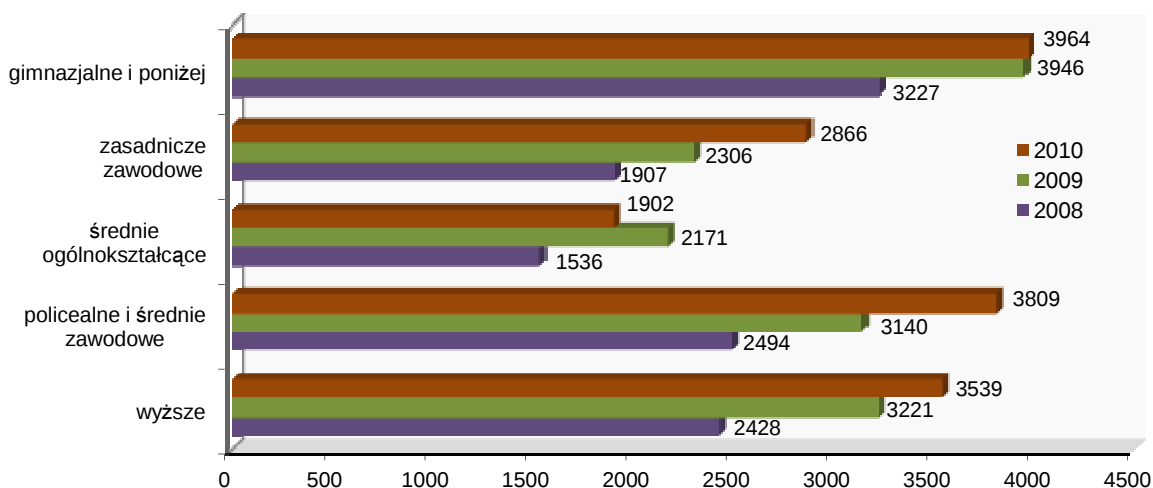
Osoby bezrobotne z wykształceniem wyższym stanowiły odpowiednio:

- rok 2008 – 2. 428 osób, rok 2009 – 3.221 osób, rok 2010 – 3.539 osób,

Natomiast z wykształceniem zasadniczym zawodowym:

- rok 2008 – 1. 907 osób, rok 2009 – 2.306 osób, rok 2010 – 2.866 osób.

Wykres nr 4. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych według poziomu wykształcenia w mieście Lublin – I.2008 r. - XII.2010 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

1.5.2 Wiek osób bezrobotnych

Wśród osób zarejestrowanych w MUP w Lublinie w latach 2008-2010 największą grupę stanowiły osoby w wieku 25-34 lata:

- rok 2008 – 3.768 osób, rok 2009 – 5.128 osób, rok 2010 – 5.525 osób.

Drugą co do wielkości grupę stanowiły osoby w wieku 45-54 lat:

- rok 2008 – 2.822 osoby, rok 2009 – 3.111 osób, rok 2010 – 3.284 osoby,

następnie osoby w wieku 35-44 lata:

- rok 2008 – 2.094 osoby, rok 2009 – 2.614 osoby, rok 2010 – 3.040 osób,

oraz 18-24 lata:

- rok 2008 – 1.748 osób , rok 2009 – 2.404 osoby, rok 2010 – 2.342 osoby.

Osób z przedziału wiekowego 55-59 lat było odpowiednio:

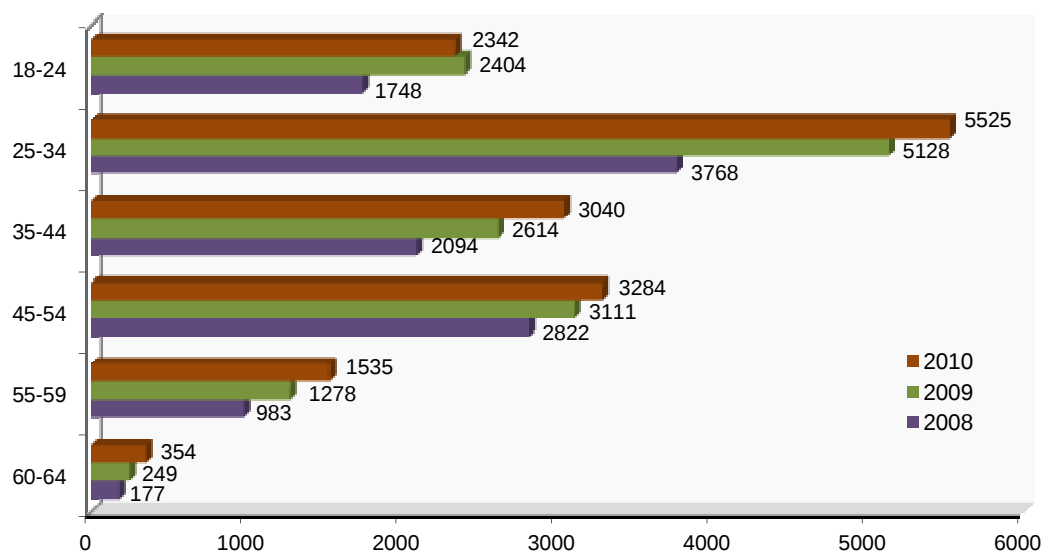
- rok 2008 – 983 osoby , rok 2009 – 1.278 osoby, rok 2010 – 1.535 osób.

Najmniej liczną grupę stanowiły osoby starsze powyżej 60 roku życia:

- rok 2008 – 177 osób, rok 2009 – 249 osób, rok 2010 – 354 osoby.

Jak wynika z wykresu poniżej, bezrobocie w najwyższym stopniu dotyka osoby młode dopiero rozpoczynające swoją karierę zawodową natomiast w najniższym osoby w wieku przedemerytalnym.

Wykres nr 5. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych według wieku w mieście Lublin – I.2008 r. - XII.2010 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

2. Udział MUP w rozwoju lokalnej przedsiębiorczości.

2.1. Formy wsparcia przedsiębiorczości

Skuteczność instrumentów aktywnej polityki rynku pracy, takich jak: prace interwencyjne, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej ma duże znaczenie głównie dla bezrobotnych, w tym ustawowo uznanych za osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Efektywność tych instrumentów zależy głównie od współpracy wszystkich, którzy uczestniczą w aktywizacji. Główną rolę na lokalnym rynku pracy odgrywają pracodawcy oraz przedsiębiorcy. Wykonując zadanie określone ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku Pracy, Miejski Urząd Pracy w Lublinie wydatkował środki Funduszu Pracy w 2008 r. w kwocie 9.042.100 zł. na rozwój lokalnej przedsiębiorczości. W ramach tej kwoty zawarto 642 umowy (z tego 115 prace interwencyjne, 116 doposażenie stanowiska pracy, 411 jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej), w 2009 r. w kwocie 12.922.100zł w ramach tej kwoty zawarto 777 umów (z tego 90 prace interwencyjne, 72 doposażenie stanowiska pracy, 615 jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej), w 2010 r. w kwocie 16.528.400 zł. W ramach tej kwoty zawarto 1042 umowy (z tego 128 prace interwencyjne, 131 doposażenie stanowiska pracy, 783 jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej).

Tabela nr 10. Formy wsparcia lokalnej przedsiębiorczości w latach 2008-2010.

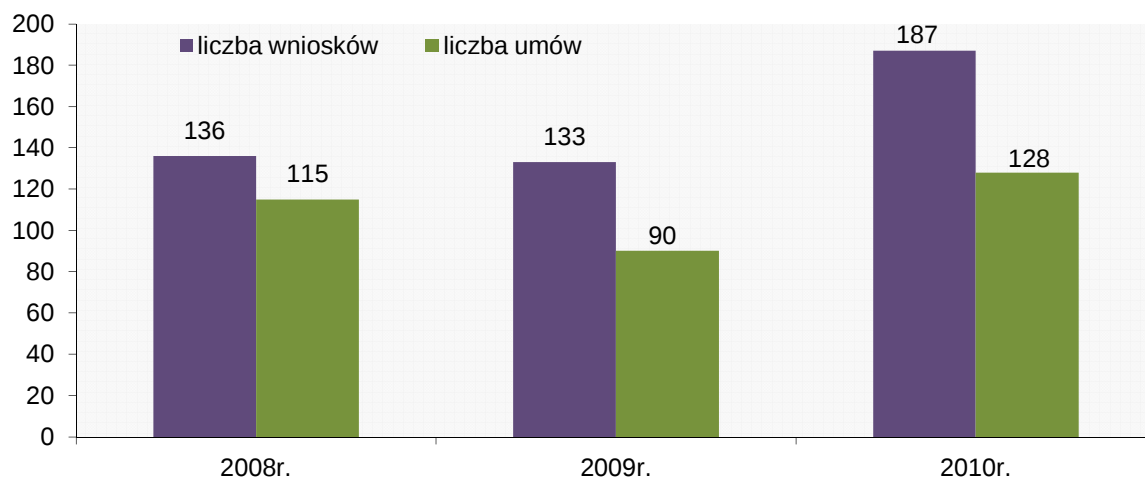
Wyszczególnienie	2008 r.		2009 r.		2010 r.	
	Liczba wniosków	Liczba umów	Liczba wniosków	Liczba umów	Liczba wniosków	Liczba umów
Prace interwencyjne	136	115 (143 miejsca pracy)	133	90 (99 miejsca pracy)	187	128 (141 miejsc pracy)
Doposażenie	228	116 (154 miejsca pracy)	160	72 (81 miejsca pracy)	238	131 (146 miejsc pracy)
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	613	411	1002	615	1.126	783

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MUP w Lublinie.

Prace interwencyjne

W analizowanym okresie najwięcej wniosków zostało złożonych do MUP w 2010 roku. W tym okresie wpłynęło 187 wniosków od pracodawców zainteresowanych organizacją prac interwencyjnych. Umowy zawarto ze 128 pracodawcami, którym zrefundowano koszty zatrudnienia bezrobotnych na 141 miejscach pracy.

Wykres nr 6. Prace interwencyjne.

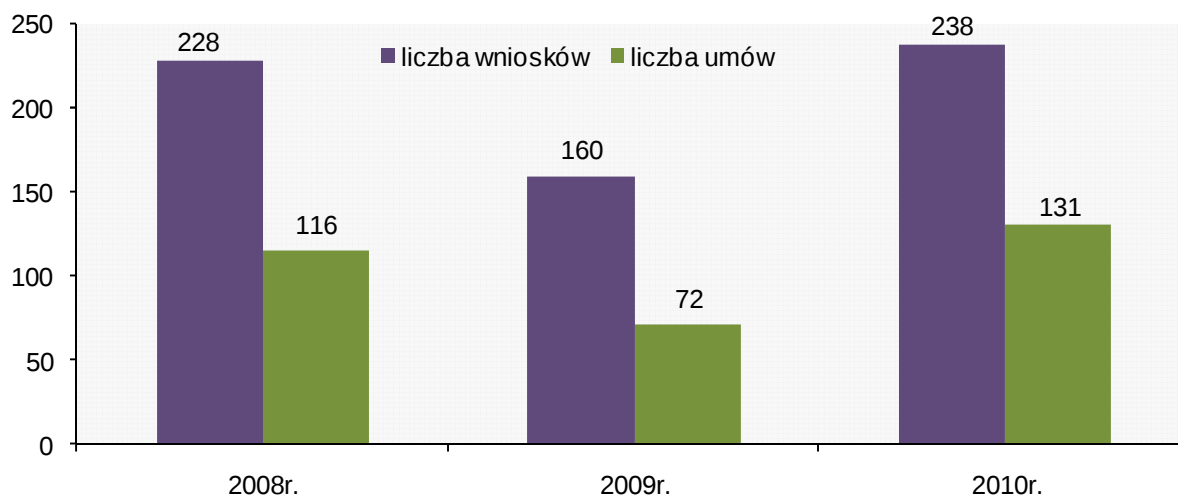

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MUP w Lublinie.

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

W analizowanym okresie najwięcej wniosków złożono w 2010 roku. Do MUP wpłynęło 238 wniosków od pracodawców o organizację doposażenia stanowisk pracy. Umowy zawarto ze 131 pracodawcami, którzy utworzyli ogółem 146 miejsc pracy dla bezrobotnych.

Wykres nr 7. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

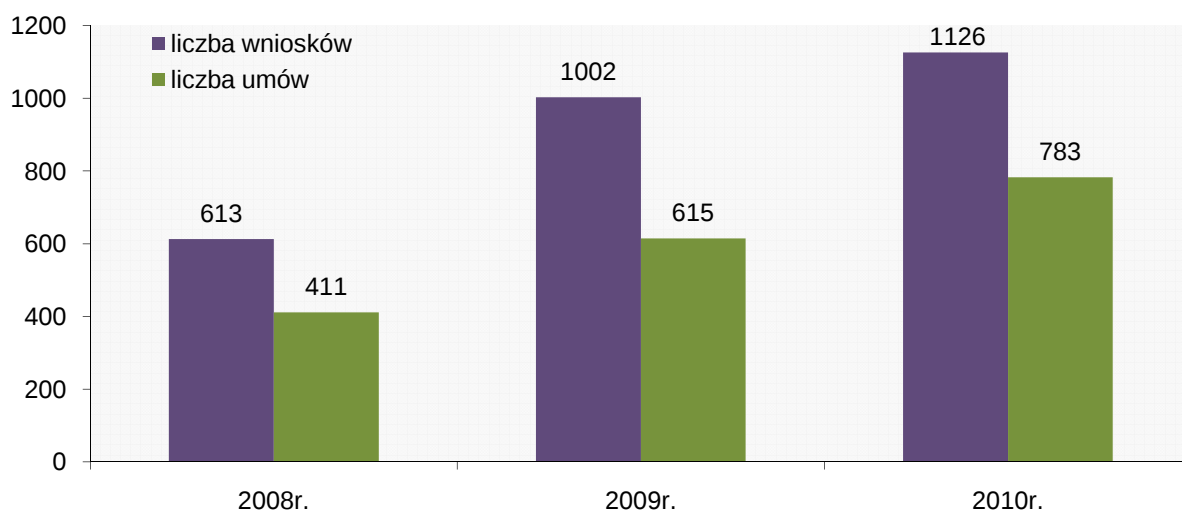
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MUP w Lublinie.

Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej

Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej mają znaczenie nie tylko dla poziomu zatrudnienia, ale i rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. Jest to forma mająca duży wpływ na konkurencyjność lokalnej przedsiębiorczości. Działalność gospodarcza podejmowana przez osoby bezrobotne jest rozpoczynana po zbadaniu oczekiwań rynku oraz sprawdzeniu konkurencyjności w danej branży. Jest to duże wyzwanie, które stawiają sobie przyszli przedsiębiorcy. Doświadczenie związane z byciem przedsiębiorcą wpływa na wzrost samooceny i wiary we własne siły, które powodują, że wzrasta kondycja psychiczna osoby poszukującej pracy na obecnym rynku pracy.

W latach 2008 – 2010 liczba składanych wniosków, jak i liczba zawieranych umów z roku na rok wzrastała. Najwięcej wniosków złożono w 2010 roku. W tym okresie rozpatrzono 1.126 wniosków o przyznanie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej. W 2010 roku zawarto 783 umowy, w tym 374 finansowane z Funduszu Pracy i 409 współfinansowano z Europejskiego Funduszu Społecznego (53 miejsca sfinansowane z projektu „Unia Przedsiębiorczych”). W latach wcześniejszych analizowanego okresu liczba wniosków i liczba zawartych umów była nieco mniejsza. Powyższe informacje odzwierciedla wykres nr 8.

Wykres nr 8. Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MUP w Lublinie.

2.2 Środki publiczne wydane na rozwój lokalnej przedsiębiorczości

Fundusz Pracy jest głównym źródłem finansowania wydatków związanych z realizacją aktywnych programów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu. MUP w Lublinie wspiera lokalną przedsiębiorczość dysponując środkami Funduszu Pracy (FP) oraz Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Wsparcie otrzymują przedsiębiorcy oraz pracodawcy przez

refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia nowego stanowiska pracy oraz prace interwencyjne, natomiast osoby bezrobotne poprzez jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. Szczegółowe dane co do kwot wydatkowanych na poszczególne instrumenty rynku pracy przedstawia tabela nr 12.

Tabela nr 11. Środki wydane na przedsiębiorczość/ kwota wydana średnio na dotację.

Lp.	Nazwa formy aktywizacji zawodowej	Wydatek ogółem w zł			Koszt jednostkowy w zł		
		2008 r.	2009 r.	2010 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.
1.	Prace interwencyjne	1.254.600.-	917.700.-	955.100.-	4.034,08.-	4.412,0.-	5.000,5.-
2.	Doposażenie	2.070.900.-	1.174.500.-	2.124.800.-	9.413,18.-	14.500,0	14.755,5.-
3.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	5.716.600.-	10.829.900.-	13.448.500.-	13.325,40.-	17.411,4.-	17.175,6.-

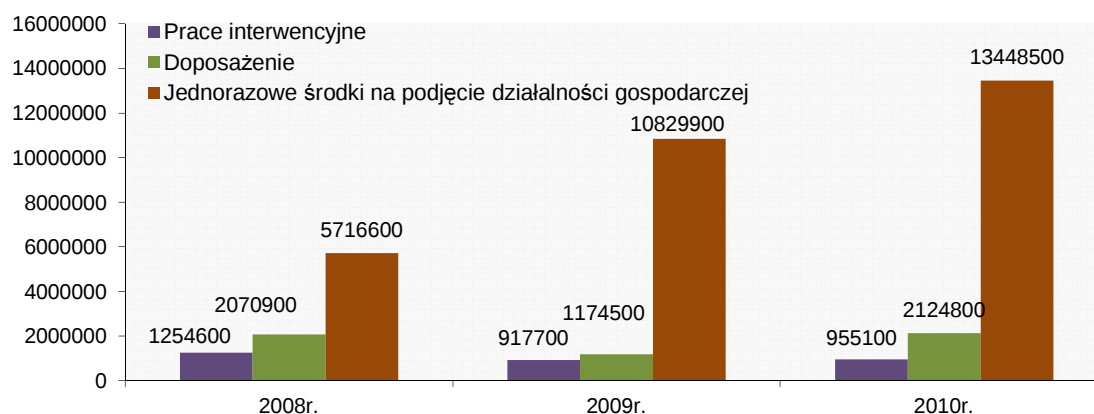
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MUP w Lublinie.

W Miejskim Urzędzie Pracy w Lublinie zarówno kwoty wydatkowane jak i liczba osób bezrobotnych zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczej z roku na rok wzrastała, co pokazują dane statystyczne zawarte w Tabeli nr 10 oraz Tabeli nr 11. Łączna pula środków wydatkowana na ten cel wynosiła w 2008 roku 5.716.600zł, w 2009 roku 10.829.900zł, a w 2010 roku 13.448.500zł. Dzięki takiej formie alokacji środków publicznych m.in. na zadanie pod nazwą jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej zyska nie tylko osoba bezrobotna, ale również lokalny rynek pracy i gospodarka.

Analizując wydatki poniesione na poszczególne formy aktywizacji zawodowej należy dostrzec jednoznaczny wynik – najbardziej efektywnym zatrudnieniowo tj. 100% instrumentem rynku pracy są jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. Uwzględniając powyższe można stwierdzić, iż wspieranie rozwoju przedsiębiorczości ze środków Funduszu Pracy jest konieczne albowiem służy lokalnej gospodarce. Ponadto instrument ten daje możliwość najbardziej efektywnego gospodarowania środkami FP i innymi środkami publicznymi będącymi w dyspozycji publicznych służb zatrudnienia. Zdecydowanie inna sytuacja kształtuje się w odniesieniu do organizacji prac interwencyjnych i refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy. Z tych form korzystają głównie przedsiębiorcy, dla których te instrumenty rynku pracy stanowią element pomocy publicznej. Wsparcie traktowane jako pomoc publiczna zmienia na korzyść efektywność tych instrumentów. W odniesieniu do prac interwencyjnych i miejsc pracy objętych refundacją kosztów wyposażenia osiągnięto prawie 100% zapełnienie miejsc pracy.

W analizowanym okresie dominującą formą, cieszącą się dużym zainteresowaniem (świadczy o tym liczba wniosków jakie wpłynęły do MUP) aktywizacji osób bezrobotnych było samozatrudnienie (jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej).

Wykres nr 9. Środki wydane na przedsiębiorczość w latach 2008-2010.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MUP w Lublinie.

W 2008 roku zostało sporządzone opracowanie *Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości – kierunki alokacji Funduszu Pracy – Informacja za okres 2007 - I półrocze 2008 r.*, gdzie został opisany podział i przeznaczenie środków FP w podziale na działy PKD. W czerwcu 2009 roku zostało sporządzone inne opracowanie pn. *Efekty wspierania rozwoju przedsiębiorczości firmy powstałe w 2007 roku i ich dalsze losy*. W powyższym opracowaniu wskazano wynik końcowy oznaczając, iż po upływie 12 miesięcy lub powyżej 24 miesięcy od rozpoczęcia działalności gospodarczej przy udziale środków publicznych 85% przedsiębiorców nadal funkcjonuje na rynku pracy. Aby zapewnić ciągłość informacji o alokacji środków FP obecnie aktualne opracowanie opisuje kierunki przeznaczenia środków wykorzystane przez osoby bezrobotne od I półrocza 2008r. Natomiast dalsze losy przedsiębiorczości badane są od II półrocza 2008 roku do I półrocza 2010 roku. Powyższe wynika z faktu, iż z końcem czerwca 2011 roku upłynęło wymagane ustawą 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej.

3. Alokacja środków Funduszu Pracy wg obszarów wsparcia lokalnej gospodarki.

Na podstawie danych o osobach, które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej z MUP sprawdzono czy istnieją jeszcze firmy założone przy pomocy środków publicznych. Wiedzę o funkcjonowaniu uzyskano z rejestru REGON. Przedsiębiorcy dokonując rejestracji działalności gospodarczej określają przedmiot działalności zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności. Niniejsza informacja zawiera dane o przedsiębiorcach korzystających ze środków publicznych w okresie II półrocze 2008 - I półrocze 2010 roku, w którym to okresie z początkiem 2008 roku nastąpiła zmiana Polskiej Klasyfikacji Działalności. Nowa PKD zawiera więcej (o 4) sekcji i kończy się na literze „U”, podczas gdy poprzednia kończyła się na literze „Q”.

Obszar działalności danego przedsiębiorcy ustalono na podstawie odpowiednich wpisów zawartych w zaświadczeniach o nadaniu numeru w systemie Regon, jakie otrzymujący środki przedkładali do tutejszego urzędu.

W **II półroczu 2008 roku** z ogólnej liczby osób rozpoczynających działalność gospodarczą najwięcej – 21,5% podjęło działalność gospodarczą zgodnie z oznaczeniem Polskiej Klasyfikacji Działalności w sekcji „F” - *Budownictwo*. W dalszej kolejności (18,5% ogółu) działalność gospodarcza była rozpoczynana w obszarze sekcji „G” – *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych*. W sekcji „M” – *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* zarejestrowało się 16% ogółu nowych przedsiębiorców. Sekcję „C” – *Przetwórstwo przemysłowe* wybrało ok. 10,4% ogółu nowych przedsiębiorców.

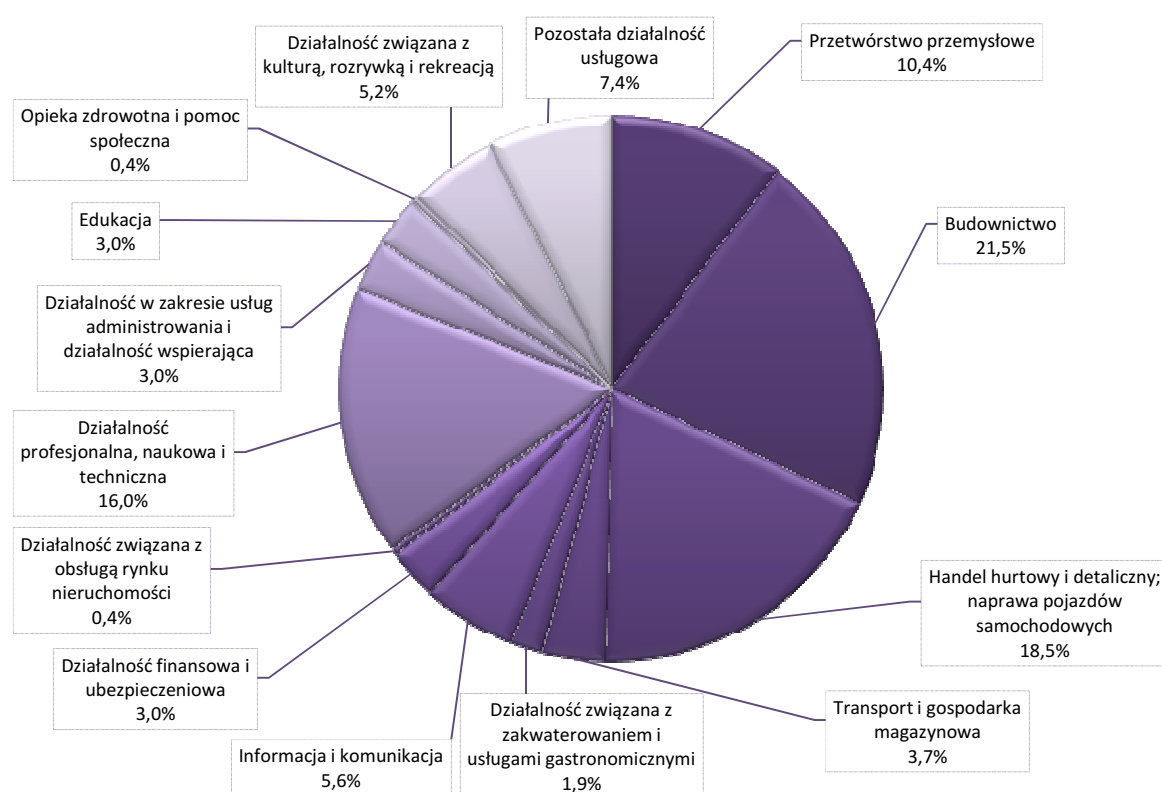
Tabela nr 12. Umowy zawarte w II półroczu 2008 r. oraz przedsiębiorcy pozostający nadal w ewidencji działalności gospodarczej.

Wyszczególnienie	Umowy zawarte w II półroczu 2008 r.		Przedsiębiorcy pozostający nadal w rejestrze REGON	
	Ogółem	%	Ogółem	%
Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe	28	10,4%	18	14,6%
Sekcja F. Budownictwo	58	21,5%	20	16,2%
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	50	18,5%	21	16,9%
Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa	10	3,7%	6	4,8%
Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	5	1,9%	2	1,6%
Sekcja J. Informacja i komunikacja	15	5,6%	6	4,8%
Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8	3%	3	2,4%
Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku	1	0,4%	0	0

nieruchomości				
Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	43	16%	25	20,2%
Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	8	3%	5	4%
Sekcja P. Edukacja	8	3%	3	2,4%
Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1	0,4%	0	0
Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	14	5,2%	2	1,6%
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa	20	7,4%	13	10,5%
Ogółem	269	100,0	124	100,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

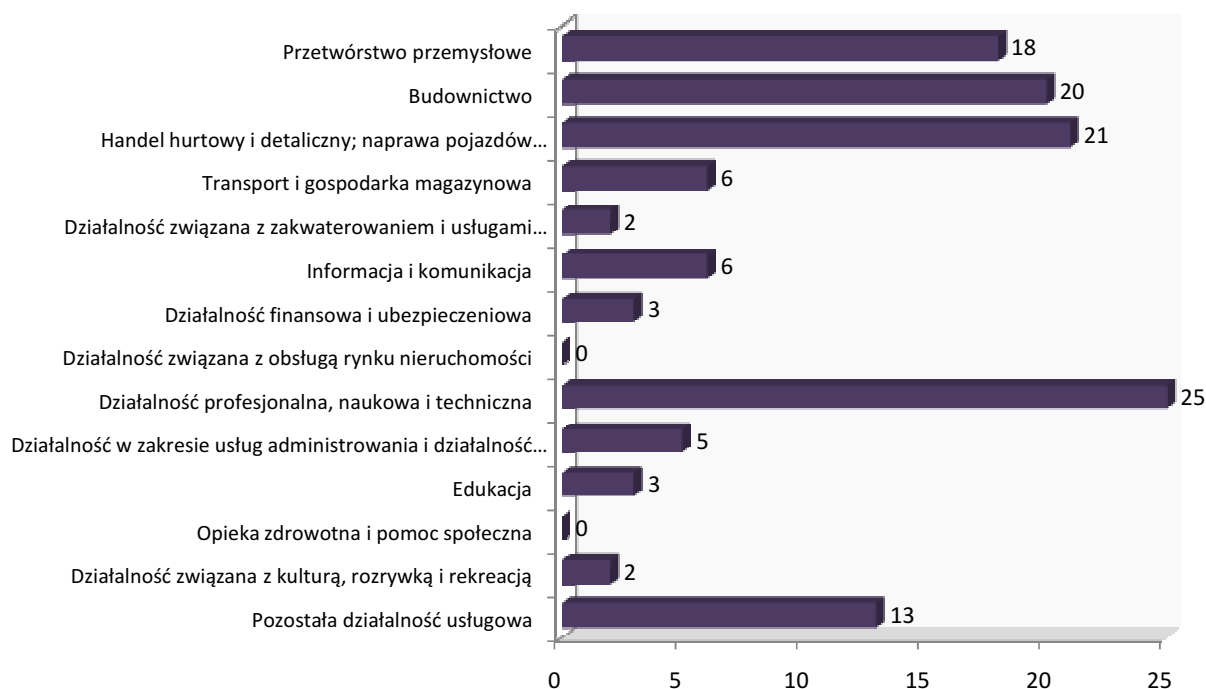
Wykres nr 10. Umowy zawarte w II półroczu 2008 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Spośród 269 osób bezrobotnych, które w II półroczu 2008 otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej, obecnie wciąż prowadzą ją 124 osoby. Osiągnięto tym samym 46,1% wskaźnik efektywności po upływie ponad 2 lat. Oceniając warunki do prowadzenia działalności gospodarczej w ostatnim okresie należy stwierdzić, że na rynku utrzymały się i pozostaną osoby najbardziej przedsiębiorcze, posiadające zdolność szybkiej adaptacji do zachodzących zmian.

Wykres nr 11. Przedsiębiorcy pozostający nadal w rejestrze REGON – umowy z II-go półrocza 2008 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

W 2009 roku środki na podjęcie działalności gospodarczej wydatkowane były nieco inaczej. Najwięcej, bo 20,3% ogółu osób, które otrzymało środki, podjęło działalność gospodarczą w sekcji „G” - *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych*. Podobną co do wielkości sekcją PKD, stanowiącą 17,8% ogółu, w której osoby bezrobotne rozpoczęły własną działalność gospodarczą jest sekcja „F”- *Budownictwo*. Ponad 14,4% ogółu osób bezrobotnych podjęło działalność w sekcji „M”- *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna*.

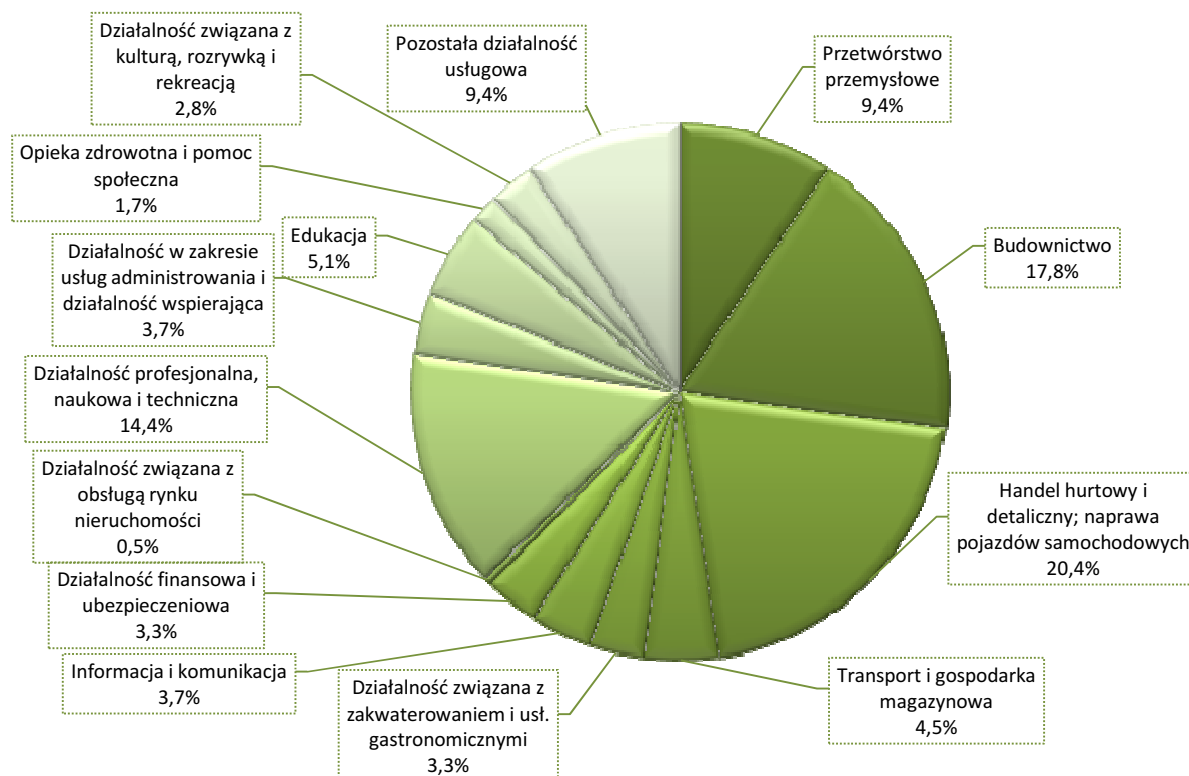
Tabela nr 13. Umowy zawarte w 2009 r. oraz przedsiębiorcy pozostający nadal w ewidencji działalności gospodarczej.

Wyszczególnienie	Umowy zawarte w 2009 r.		Przedsiębiorcy pozostający nadal w rejestrze REGON	
	Ogółem	%	Ogółem	%
Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe	54	9,4%	28	8,3%
Sekcja F. Budownictwo	102	17,8%	54	16,1%
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	116	20,4%	56	16,7%
Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa	26	4,5%	17	5%
Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	19	3,3%	12	3,6%

Sekcja J. Informacja i komunikacja	21	3,7%	15	4,4%
Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	19	3,3%	11	3,3%
Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3	0,5%	3	0,9%
Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	82	14,4%	51	15,2%
Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	21	3,7%	14	4,2%
Sekcja P. Edukacja	29	5,1%	17	5%
Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	10	1,7%	7	2,1%
Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	16	2,8%	9	2,7%
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa	54	9,4%	42	12,5%
Ogółem	572	100,0	336	100,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

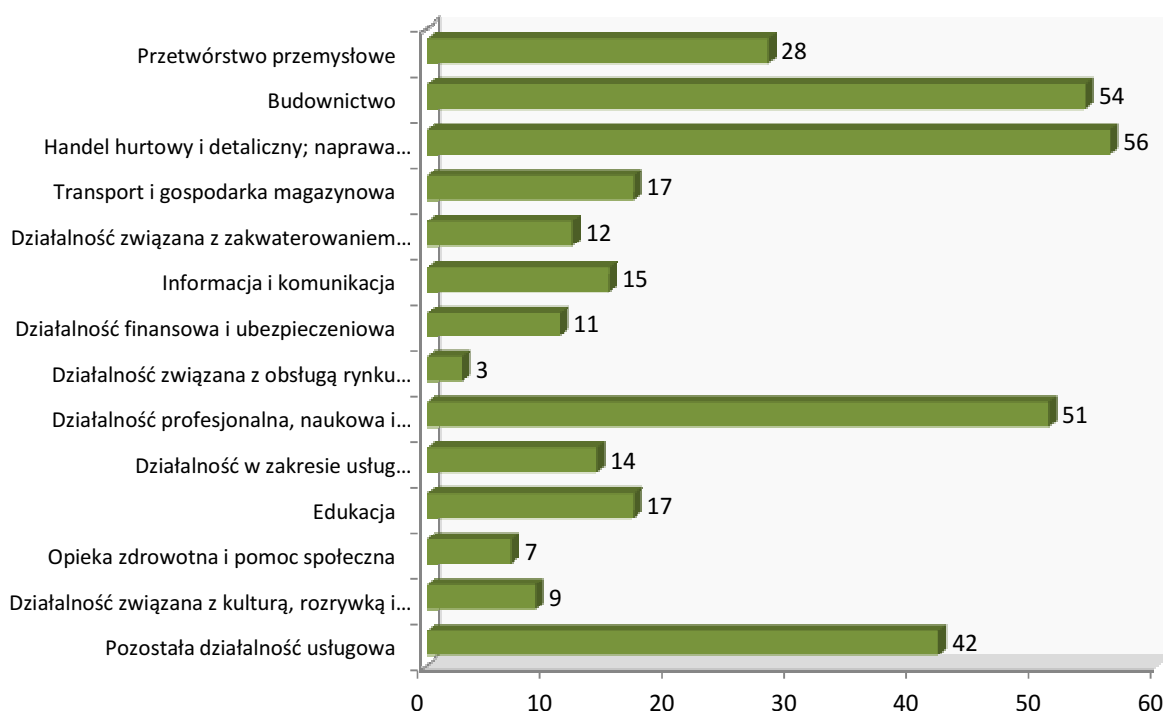
Wykres nr 12. Umowy zawarte w 2009r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

W odniesieniu do przedsiębiorców, którzy w 2009r. korzystali ze wsparcia przy uruchamianiu działalności gospodarczej, odnotowano wskaźnik efektywności czyli dalszej kontynuacji po upływie 12 wymaganych miesięcy, na poziomie 58,7%. Oznacza to, że 336 przedsiębiorców nadal funkcjonuje i dostosowuje się do aktualnych trudnych warunków i prosperuje na poziomie opłacalności.

Wykres nr 13. Przedsiębiorcy pozostający nadal w ewidencji działalności gospodarczej - umowy z 2009r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

W I półroczu 2010 roku najwięcej, bo 21,9% ogółu osób, które otrzymały środki, podjęło działalność gospodarczą w sekcji „F” – *Budownictwo*. Podobną co do wielkości sekcją PKD stanowiącą 20,7% ogółu w której osoby bezrobotne rozpoczęły własną działalność gospodarczą jest sekcja „G”- *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych*. Ponad 19% ogółu osób bezrobotnych podjęło działalność w sekcji „M”- *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna*.

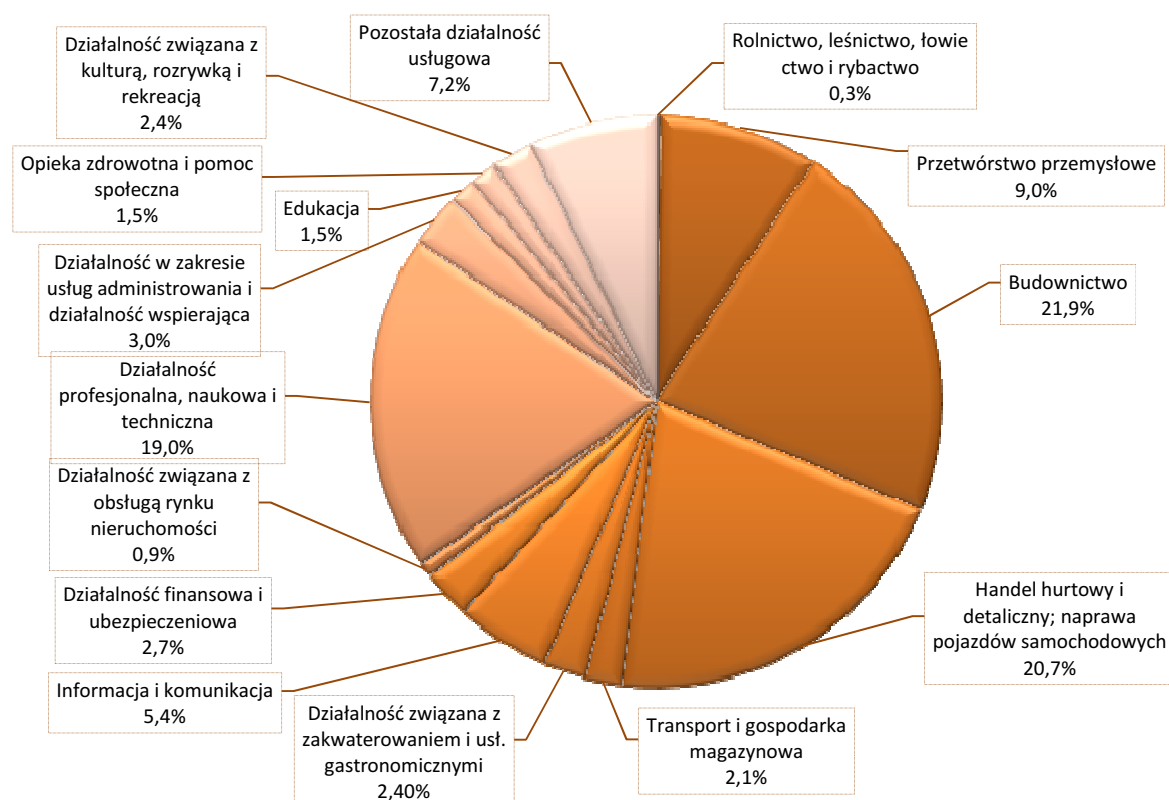
Tabela nr 14. Umowy zawarte w I półroczu 2010 r. oraz przedsiębiorcy pozostający nadal w ewidencji działalności gospodarczej.

Wyszczególnienie	Umowy zawarte w I półroczu 2010 r.		Przedsiębiorcy pozostający nadal w rejestrze REGON	
	Ogółem	%	Ogółem	%
Sekcja A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1	0,3%	1	0,3%
Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe	30	9%	25	9%
Sekcja F. Budownictwo	73	21,9%	63	22,6%
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	69	20,7%	60	21,5%
Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa	7	2,1%	5	1,8%
Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	8	2,4%	5	1,8%
Sekcja J. Informacja i komunikacja	18	5,4%	15	5,4%
Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	9	2,7%	8	2,9%

Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3	0,9%	3	1,1%
Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	63	19%	49	17,6%
Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	10	3%	9	3,2%
Sekcja P. Edukacja	5	1,5%	3	1,1%
Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	5	1,5%	4	1,4%
Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8	2,4%	6	2,1%
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa	24	7,2%	23	8,2%
Ogółem	333	100,0	279	100,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

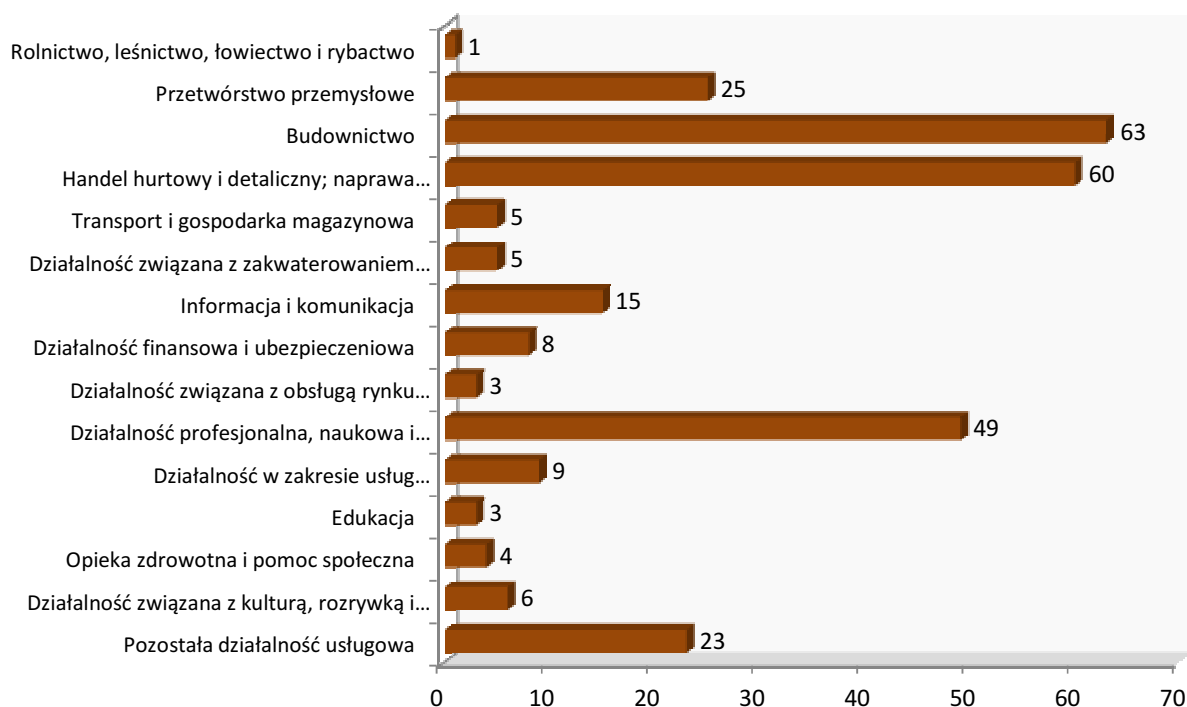
Wykres nr 14. Umowy zawarte w I półroczu 2010 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

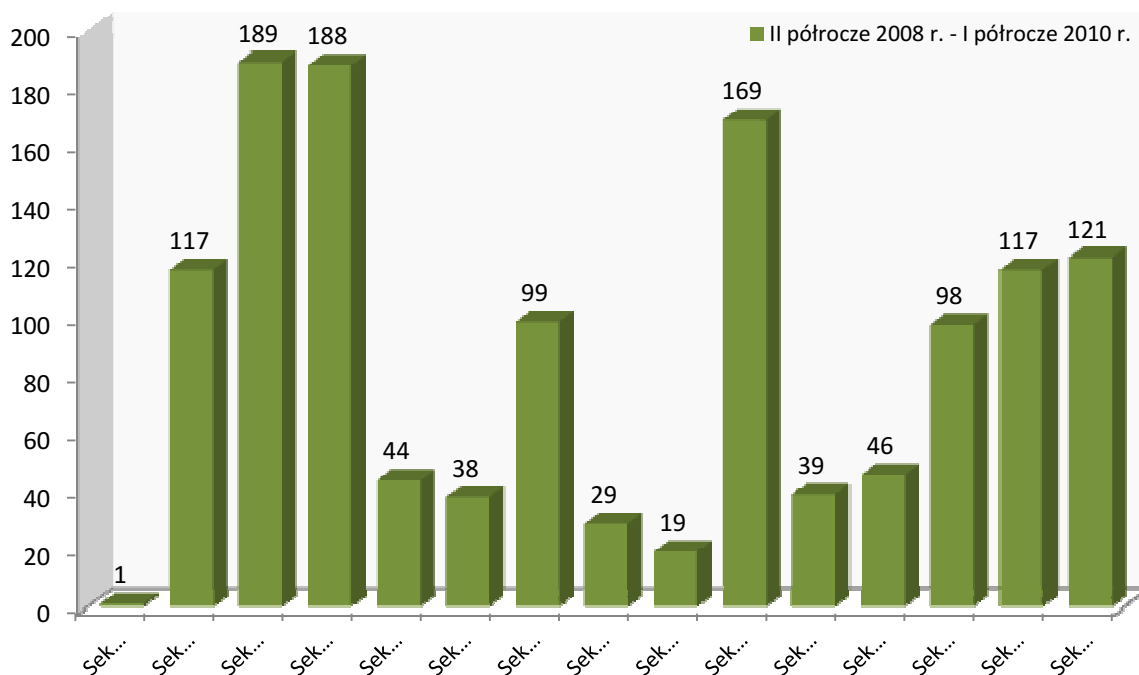
Działalność gospodarcza, rozpoczęta dzięki środkom publicznym w I półroczu 2010r., po upływie ustawowych 12 miesięcy była nadal prowadzona przez 279 osób. Daje to tym samym wskaźnik efektywności na poziomie 83,8%. Odnosząc się do wartości wskaźnika efektywności za okres 2008r. czy 2009r. dostrzega się pewną tendencję trwałości przedsięwzięcia skorelowaną z czasem jej prowadzenia, tj. im dłuższy okres czasu od wymaganych 12 miesięcy, tym niższy wskaźnik trwałości. Ale jest też i pozytyw: na rynku pozostają najbardziej operatywni i wytrwali, którzy poradzili sobie w trudnych sytuacjach i już nie widzą innej możliwości zarobkowania, jak tylko poprzez pryzmat własnego biznesu.

Wykres nr 15. Przedsiębiorcy pozostający nadal w rejestrze REGON – umowy z I-go półrocza 2010 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Wykres nr 16. Ogólna liczba osób rozpoczynających działalność gospodarczą w poszczególnych sektorach zgodnie z oznaczeniem PKD w okresie II półrocze 2008 r. - I półrocze 2010 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Podsumowując okres objęty analizą (prawie 3 lata), należy stwierdzić, iż najwięcej osób rozpoczynających działalność gospodarczą 20% wybrało sekcję „G” - *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych* oraz sekcję „F” *Budownictwo* 19,8% . W dalszej kolejności działalność gospodarcza była rozpoczynana w obszarze sekcji „M” - *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* 16%. W sekcji „C” - *Przetwórstwo przemysłowe* 9,5% ogółu.

Na dalszych pozycjach występuje sekcja „S” – *Pozostała działalność usługowa* – 8,3%, a także sekcja „J” – *Informacja i komunikacja* - ok. 4,7% ogółu nowych przedsiębiorców. Następnie sekcja „H”- *Transport i gospodarka magazynowa* – 3,7% i sekcja „P” - *Edukacja* 3,6% oraz sekcja „N”- w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca stanowiąca 3,3%, sekcja „R” - *Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją* stanowiąca 3,2%, sekcja „K” - *Działalność finansowa i ubezpieczeniowa* stanowiąca 3,1%, sekcja „I” - *Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi* stanowiąca 2,7%, sekcja „Q” – *Opieka zdrowotna i pomoc społeczna* stanowiąca 1,4%, sekcja „L” - *Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości* stanowiąca 0,6% i na ostatniej pozycji sekcja „A”- *Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo* stanowiąca zaledwie 0,1%.

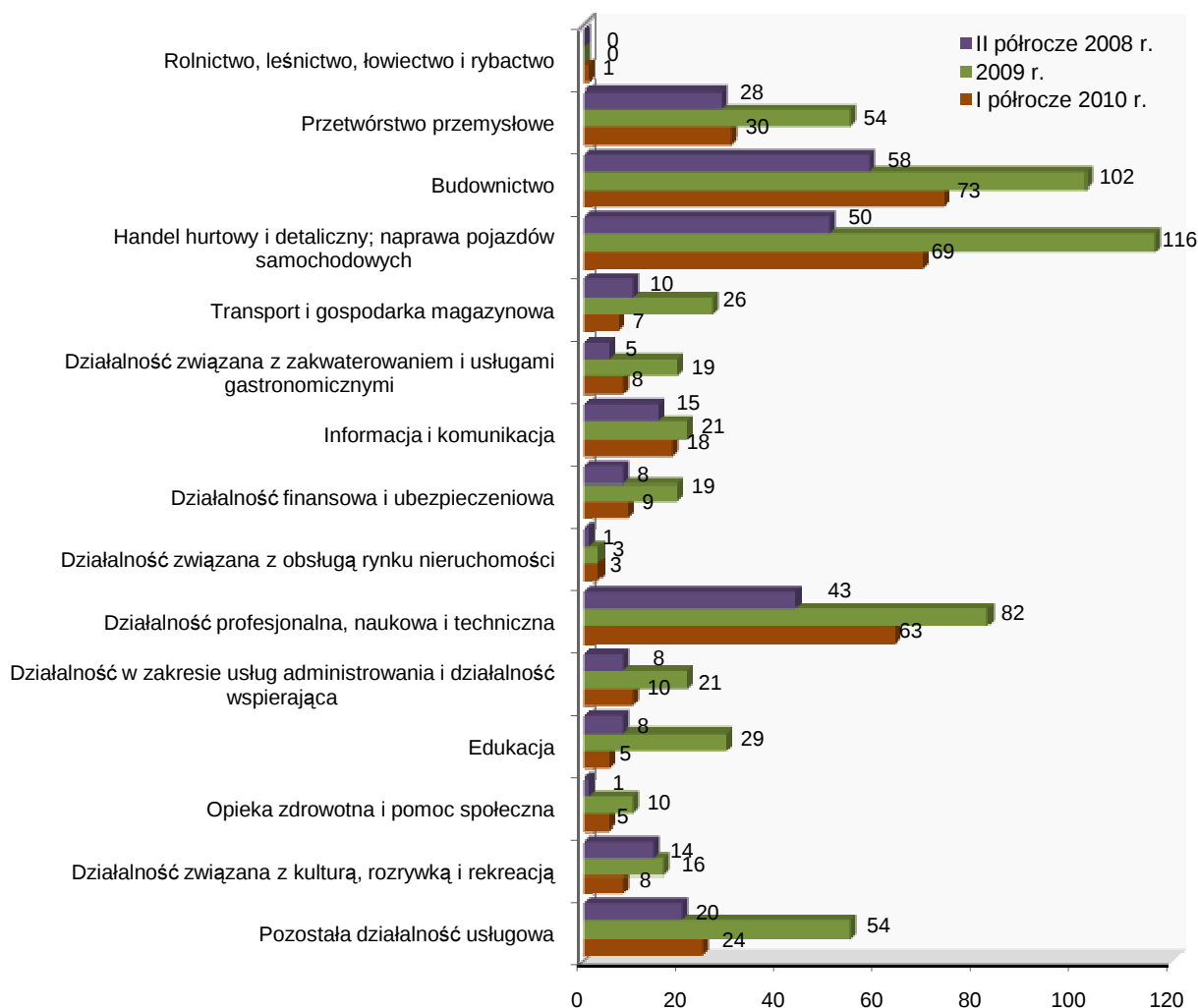
Tabela nr 15. Ogólna liczba osób rozpoczynających działalność gospodarczą w poszczególnych sektorach zgodnie z oznaczeniem PKD; umowy z okresu II półrocze 2008 r. - I półrocze 2010 r.

Wyszczególnienie	II półrocze 2008 r.	2009r.	I półrocze 2010 r.	Razem
Sekcja A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	-	-	1	1
Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe	28	54	30	117
Sekcja F. Budownictwo	58	102	73	189
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	50	116	69	188
Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa	10	26	7	44
Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	5	19	8	38
Sekcja J. Informacja i komunikacja	15	21	18	99
Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8	19	9	29
Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1	3	3	19
Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	43	82	63	169
Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	8	21	10	39
Sekcja P. Edukacja	8	29	5	46
Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1	10	5	98

Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	14	16	8	117
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa	20	54	24	121
Ogółem	269	572	333	1314

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Wykres nr 17. Liczba osób rozpoczynających działalność gospodarczą w poszczególnych sektorach zgodnie z oznaczeniem PKD; umowy z okresu II półrocze 2008 r.- I półrocze 2010r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Analiza pozwoliła wskazać rodzaje działalności popularne wśród osób chcących założyć własną firmę w podziale na branże. Okazuje się, że wybrane branże odzwierciedlają w 100 % dominujące sekcje działalności w Lublinie. Zgromadzone informacje pozwoliły też opisać rolę kobiet w przedsiębiorczości lokalnej, tej rozwijanej przez osoby bezrobotne.

4. Kobiety w przedsiębiorczości

Indywidualna działalność gospodarcza to jedna z najpopularniejszych form prowadzenia działalności gospodarczej na terenie miasta Lublin. Przedsiębiorcze kobiety również z niej korzystały.

Udział kobiet i mężczyzn wśród osób, które rozpoczęły działalność gospodarczą dzięki dotacjom uzyskanym z MUP w Lublinie był zróżnicowany.

W II półroczu 2008 roku z ogólnej liczby osób rozpoczynających działalność gospodarczą kobiety stanowiły 26% ogółu osób korzystających w tym czasie z jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. Najbardziej „kobiecy” sekcjami były działy PKD, tj.:

Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – kobiety stanowiły 80% (tj. 4 kobiety);

Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości – kobiety stanowiły 100% (tj. 1 kobieta);

Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – kobiety stanowiły 62,5% (tj. 5 kobiet);

Sekcja P. Edukacja – kobiety stanowiły 50% (tj. 4 kobiety);

Sekcja S. Pozostała działalność usługowa – kobiety stanowiły 55% (tj. 11 kobiet).

Bezrobotne kobiety najczęściej korzystały ze środków z sekcji „G” - *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych* – 28,6%. W dalszej kolejności (15,7% ogółu) działalność gospodarcza była rozpoczynana w obszarze sekcji „S” – *Pozostała działalność usługowa*. W sekcji „M” - *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* zarejestrowało się 14,4% ogółu nowych przedsiębiorców.

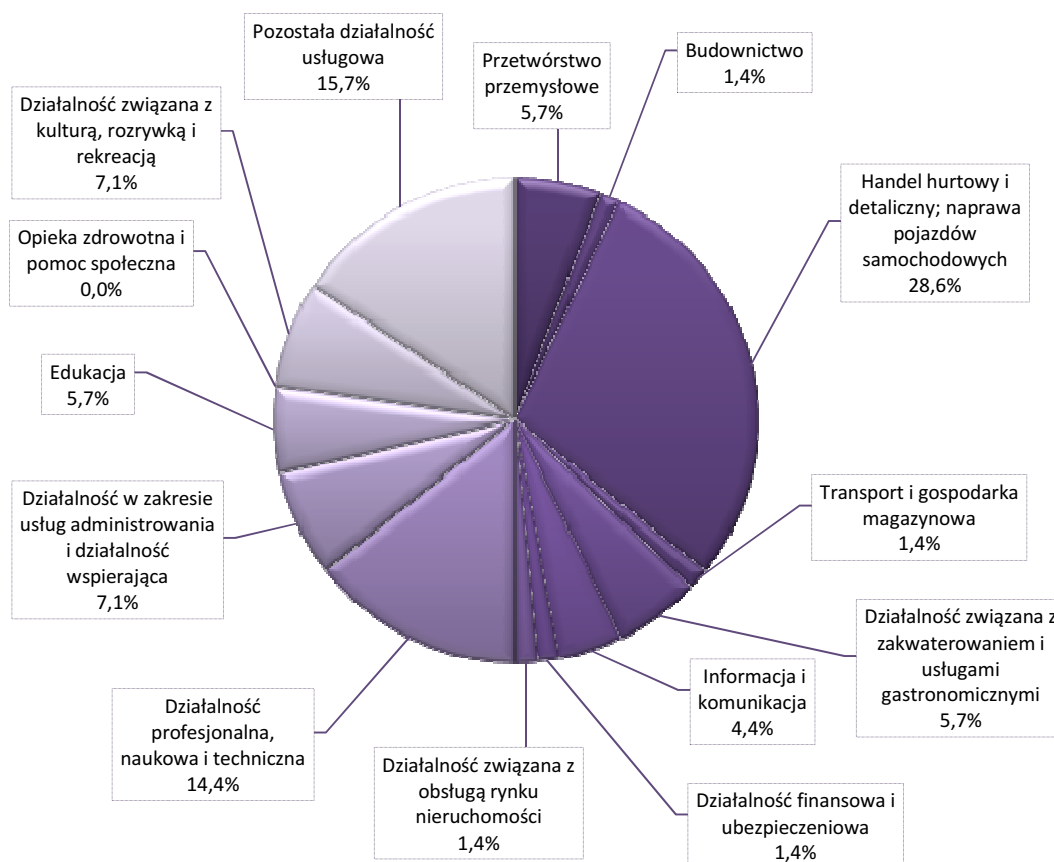
Tabela nr 16. Umowy zawarte z bezrobotnymi kobietami w II półroczu 2008 roku oraz przedsiębiorcze kobiety pozostające nadal w rejestrze REGON.

Wyszczególnienie	Umowy zawarte przez kobiety w II półroczu 2008 roku	%	Kobiety pozostające w rejestrze REGON	%
Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe	4	5,7%	3	9,7%
Sekcja F. Budownictwo	1	1,4%	0	0
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	20	28,6%	9	29%
Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa	1	1,4%	1	3,2%
Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami	4	5,7%	2	6,5%

gastronomicznymi				
Sekcja J. Informacja i komunikacja	3	4,4%	2	6,5%
Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1	1,4%	0	0
Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1	1,4%	0	0
Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10	14,4%	4	12,9%
Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	5	7,1%	2	6,5%
Sekcja P. Edukacja	4	5,7%	0	0
Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0	0	0	0
Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5	7,1%	1	3,2%
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa	11	15,7%	7	22,5%
Ogółem	70	100,0	31	100,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Wykres nr 18. Umowy zawarte z bezrobotnym kobietami w II półroczu 2008 roku oraz przedsiębiorce kobiety pozostające nadal w rejestrze REGON.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Analiza przedmiotu działalności przedsiębiorczych kobiet pokazuje, iż najwięcej nadal pozostaje w rejestrze REGON w sekcji:

Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe – kobiety stanowiły 16,7% (tj. 3 kobiety);

Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych – kobiety stanowiły 42,9% (tj. 9 kobiet);

Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa – kobiety stanowiły 16,7% (tj. 1 kobieta);

Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi - kobiety stanowiły 100% (tj. 2 kobiety);

Sekcja J. Informacja i komunikacja – kobiety stanowiły 33,3% (tj. 2 kobiety);

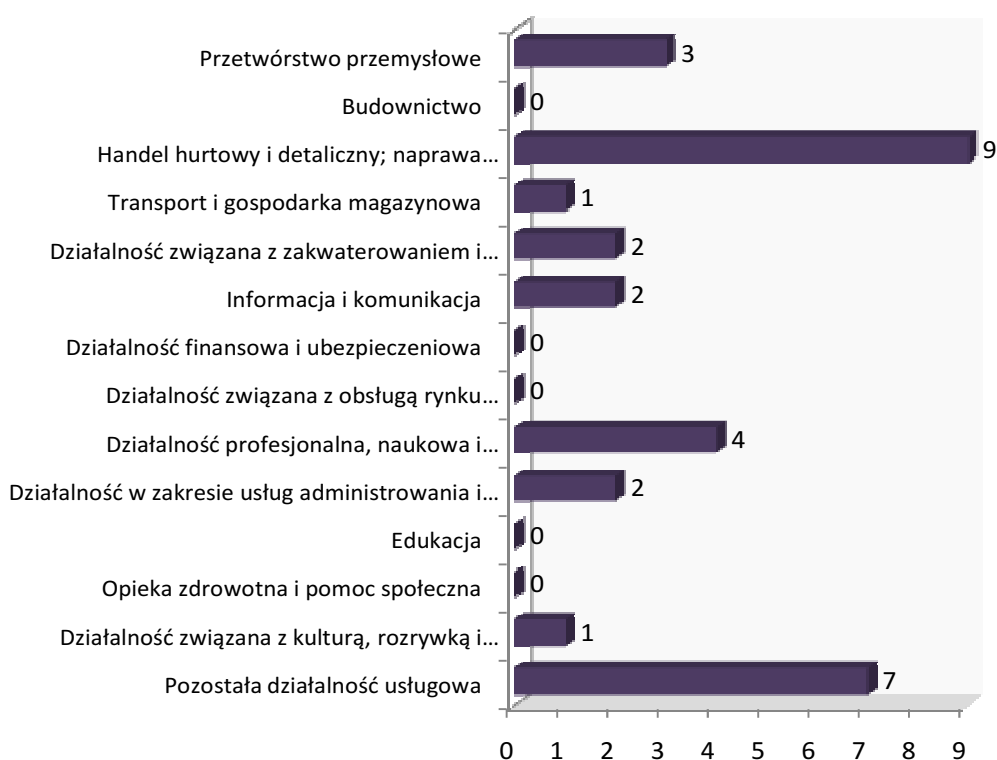
Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – kobiety stanowiły 16% (tj. 4 kobiety);

Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – kobiety stanowiły 40% (tj. 2 kobiety);

Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją – kobiety stanowiły 50% (tj. 1 kobieta);

Sekcja S. Pozostała działalność usługowa – kobiety stanowiły 53,8% (tj. 7 kobiet).

Wykres nr 19. Kobiety pozostające w rejestrze REGON – umowy z II-go półrocza 2008 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

W 2009 roku z ogólnej liczby osób rozpoczynających działalność gospodarczą kobiety stanowiły 36% ogółu osób korzystających w tym czasie z jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. Najbardziej „kobięcymi” sekcjami były następujące działy PKD tj.:

Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych – kobiety stanowiły 44,8% (tj. 52 kobiet);

Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – kobiety stanowiły 47,4% (tj. 9 kobiet);

Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa – kobiety stanowiły 42,1% (tj. 8 kobieta);

Sekcja L. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – kobiety stanowiły 66,7% (tj. 2 kobiety);

Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – kobiety stanowiły 42,7% (tj. 35 kobiet);

Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – kobiety stanowiły 52,4% (tj. 11 kobiet);

Sekcja P. Edukacja – kobiety stanowiły 41,4% (tj. 12 kobiet);

Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna – kobiety stanowiły 100% (tj. 10 kobiet);

Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją – kobiety stanowiły 43,7% (tj. 7 kobiet);

Sekcja S. Pozostała działalność usługowa – kobiety stanowiły 70,4% (tj. 38 kobiet).

Najwięcej, bo 25,2% ogółu kobiet, które otrzymały środki, podjęło działalność gospodarczą w sekcji „G” - *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych*. W dalszej kolejności można wymienić sekcję „S” - *Pozostała działalność usługowa*, stanowiącą 18,4%. Ponad 17% ogółu kobiet bezrobotnych podjęło działalność w sekcji „M” - *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna*.

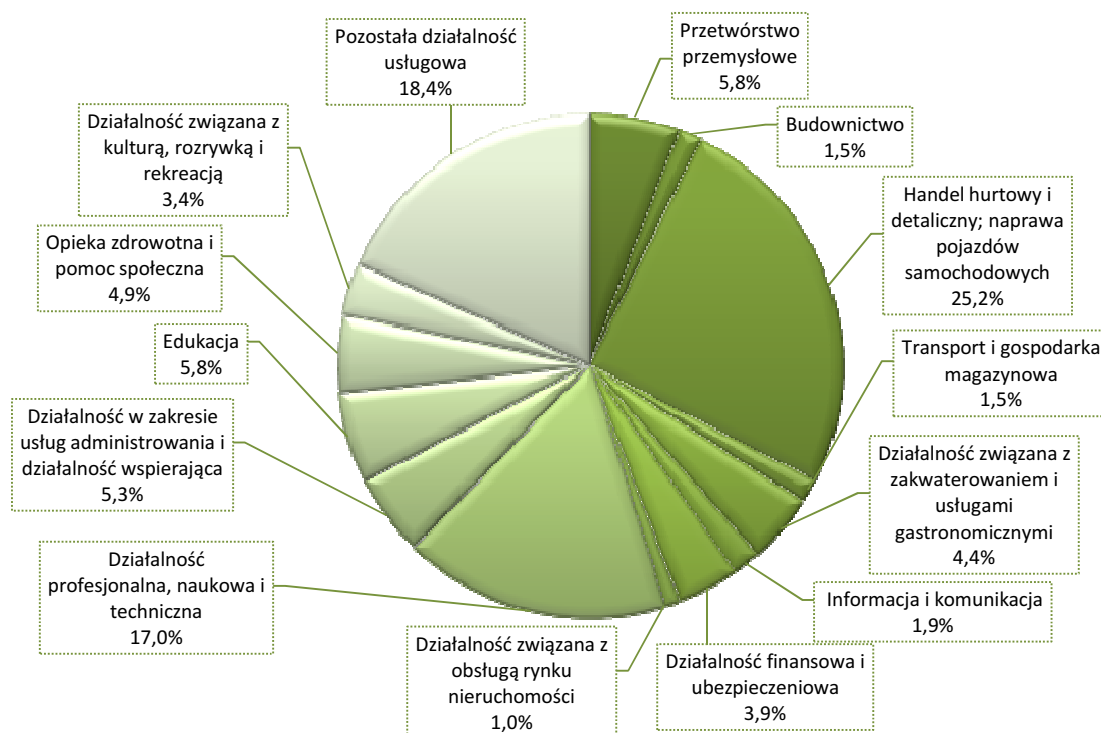
Tabela nr 17. Umowy zawarte z bezrobotnymi kobietami w 2009 roku oraz przedsiębiorcze kobiety pozostające nadal w rejestrze REGON.

Wyszczególnienie	Umowy zawarte przez kobiety w II półroczu 2008 roku	%	Kobiety pozostające w rejestrze REGON	%
Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe	12	5,8%	7	5,7%
Sekcja F. Budownictwo	3	1,5%	1	0,8%
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny;	52	25,2%	24	19,5%

naprawa pojazdów samochodowych				
Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa	3	1,5%	1	0,8%
Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	9	4,4%	4	3,3%
Sekcja J. Informacja i komunikacja	4	1,9%	2	1,6%
Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8	3,9%	6	4,9%
Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2	1%	2	1,6%
Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	35	17%	20	16,3%
Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	11	5,3%	9	7,3%
Sekcja P. Edukacja	12	5,8%	8	6,5%
Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	10	4,9%	7	5,7%
Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	7	3,4%	5	4,1%
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa	38	18,4%	27	21,9%
Ogółem	206	100,0	123	100,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Wykres nr 20. Umowy zawarte z bezrobotnymi kobietami w 2009 roku oraz przedsiębiorcze kobiety pozostające nadal w rejestrze REGON.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Analiza przedmiotu działalności przedsiębiorczych kobiet pokazuje, iż najwięcej nadal pozostaje w rejestrze REGON w sekcji:

Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych – kobiety stanowiły 42,8% (tj. 24 kobiet);

Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa – kobiety stanowiły 54,5% (tj. 6 kobiet);

Sekcja L. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – kobiety stanowiły 66,7% (tj. 2 kobiet);

Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – kobiety stanowiły 64,3% (tj. 9 kobiet);

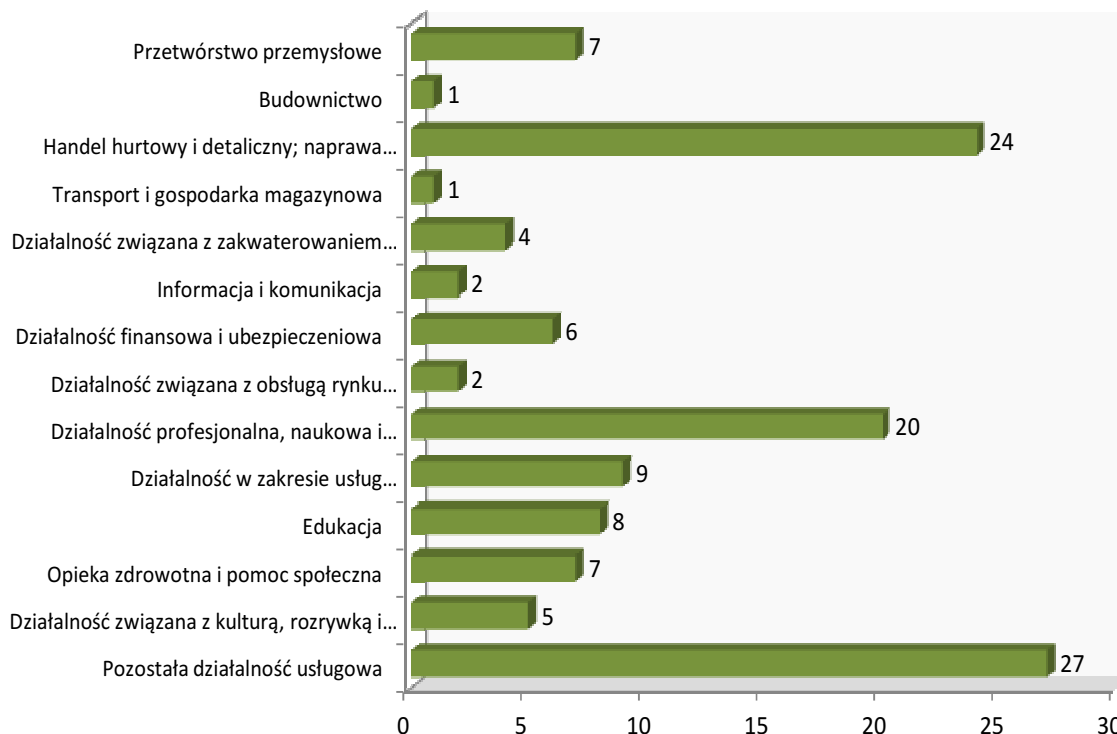
Sekcja P. Edukacja – kobiety stanowiły 47,0% (tj. 8 kobiet);

Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna – kobiety stanowiły 100,0% (tj. 7 kobiet);

Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją – kobiety stanowiły 55,6% (tj. 5 kobiet);

Sekcja S. Pozostała działalność usługowa – kobiety stanowiły 64,3% (tj. 27 kobiet).

Wykres nr 21. Kobiety pozostające w rejestrze REGON – umowy z 2009 r. wg sekcji działalności gospodarczej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

W I półroczu 2010 roku z ogólnej liczby osób rozpoczynających działalność gospodarczą kobiety stanowiły 30,9% ogółu osób korzystających w tym czasie z jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. Najbardziej „kobięcymi” sekcjami były działy PKD tj.:

Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych – kobiety stanowiły 44,9% (tj. 31 kobiet);

Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – kobiety stanowiły 50,0% (tj. 4 kobiet);

Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa – kobiety stanowiły 33,3% (tj. 3 kobieta);

Sekcja L. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – kobiety stanowiły 100,0% (tj. 3 kobiet);

Sekcja P. Edukacja – kobiety stanowiły 60,0% (tj. 3 kobiet);

Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna – kobiety stanowiły 60,0% (tj. 3 kobiety);

Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją – kobiety stanowiły 62,5% (tj. 5 kobiet);

Sekcja S. Pozostała działalność usługowa – kobiety stanowiły 58,3% (tj. 14 kobiet).

Najwięcej, bo 30,1% ogółu kobiet, które otrzymały środki, podjęło działalność gospodarczą w sekcji „G” - *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych*. Podobną co do wielkości sekcją PKD stanowiącą 19,4% ogółu, w której osoby bezrobotne rozpoczęły własną działalność gospodarczą jest sekcja „M”- *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna*. Ponad 13,6% ogółu osób bezrobotnych podjęło działalność w sekcji „S”- *Pozostała działalność usługowa*.

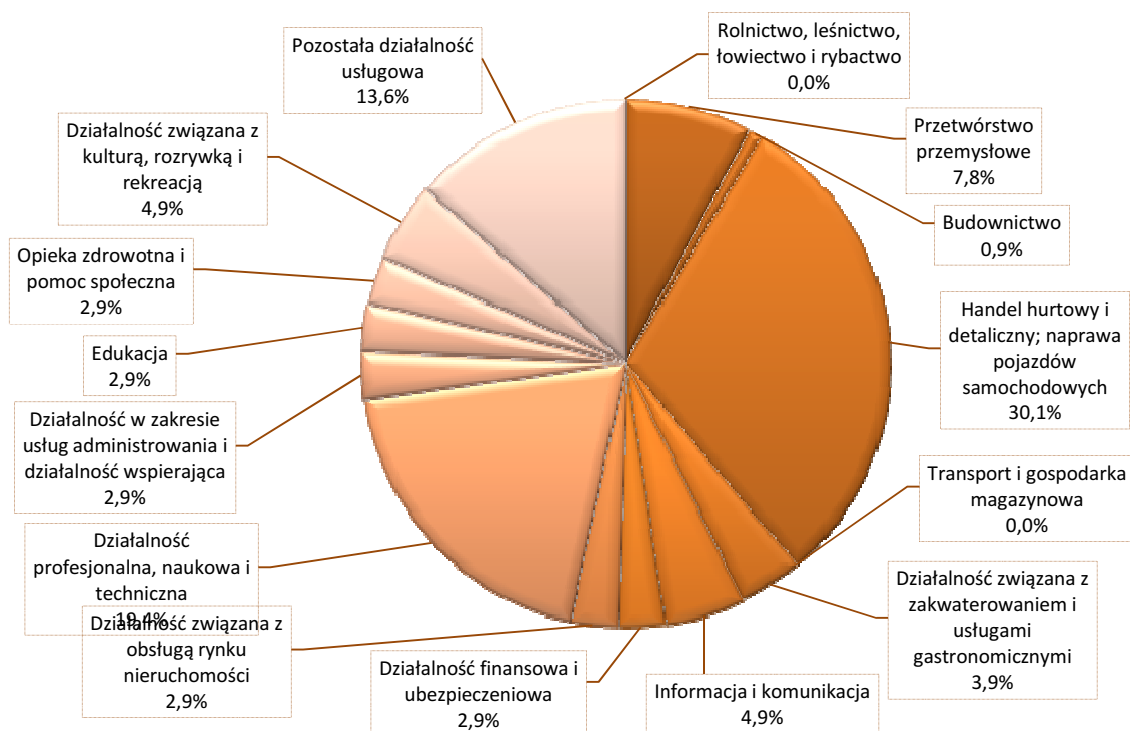
Tabela nr 22. Umowy zawarte z bezrobotnymi kobietami w I półroczu 2010 roku oraz przedsiębiorcze kobiety pozostające nadal w rejestrze REGON.

Wyszczególnienie	Umowy zawarte przez kobiety w II półroczu 2008 roku	%	Kobiety pozostające w rejestrze REGON	%
Sekcja A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0	0	0	0,0%
Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe	8	7,8%	5	6,0%
Sekcja F. Budownictwo	1	0,9%	1	1,2%
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	31	30,1%	25	30,1%
Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa	0	0	0	0,0%

Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	4	3,9%	2	2,4%
Sekcja J. Informacja i komunikacja	5	4,9%	4	4,8%
Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3	2,9%	2	2,4%
Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3	2,9%	3	3,6%
Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	20	19,4%	18	21,7%
Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	3	2,9%	3	3,6%
Sekcja P. Edukacja	3	2,9%	1	1,2%
Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3	2,9%	2	2,4%
Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5	4,9%	4	4,8%
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa	14	13,6%	13	15,7%
Ogółem	103	100%	83	100,0%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Wykres nr 23. Umowy zawarte z bezrobotnymi kobietami w I półroczu 2010 roku oraz przedsiębiorcze kobiety pozostające nadal w rejestrze REGON.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Analiza przedmiotu działalności przedsiębiorczych kobiet pokazuje, iż najwięcej nadal pozostaje w rejestrze REGON w sekcji:

Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych – kobiety stanowiły 41,7% (tj. 25 kobiet);

Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – kobiety stanowiły 40,0% (tj. 2 kobiet);

Sekcja L. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – kobiety stanowiły 100,0% (tj. 3 kobiet);

Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – kobiety stanowiły 36,7% (tj. 18 kobiet);

Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – kobiety stanowiły 33,3% (tj. 3 kobiet);

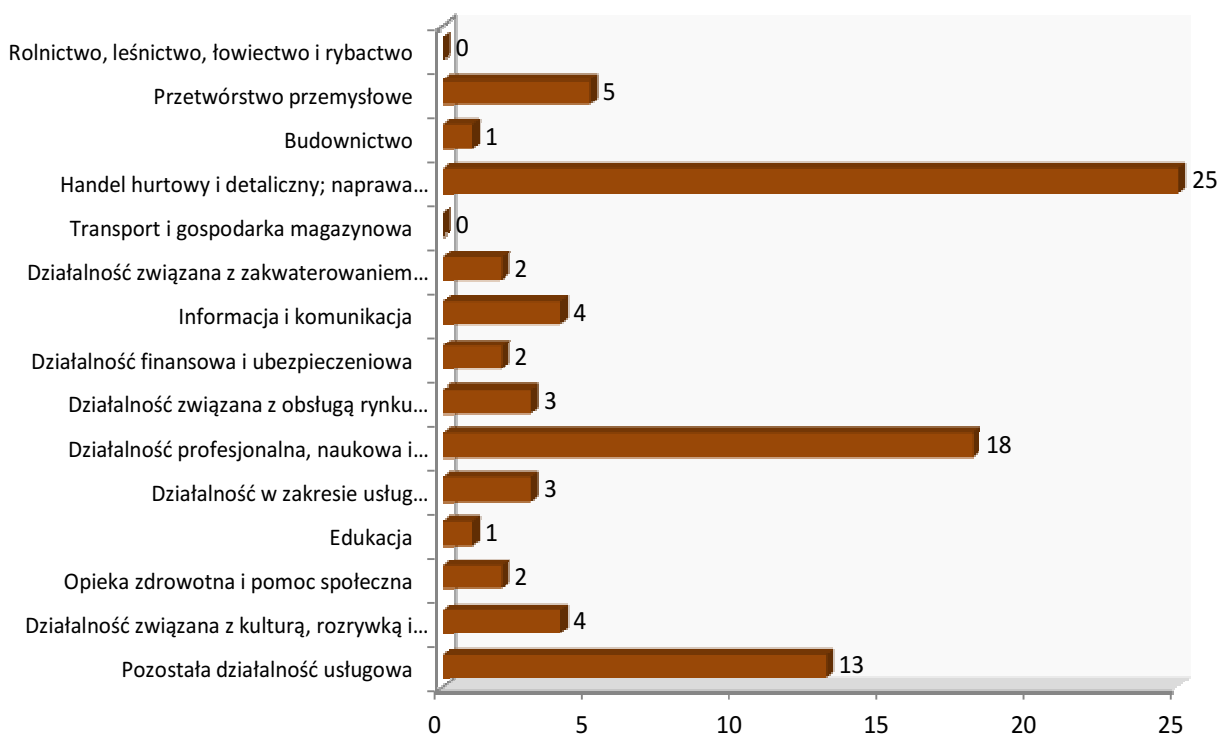
Sekcja P. Edukacja – kobiety stanowiły 33,3% (tj. 1 kobiet);

Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna – kobiety stanowiły 50,0% (tj. 2 kobiet);

Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją – kobiety stanowiły 66,6% (tj. 4 kobiet);

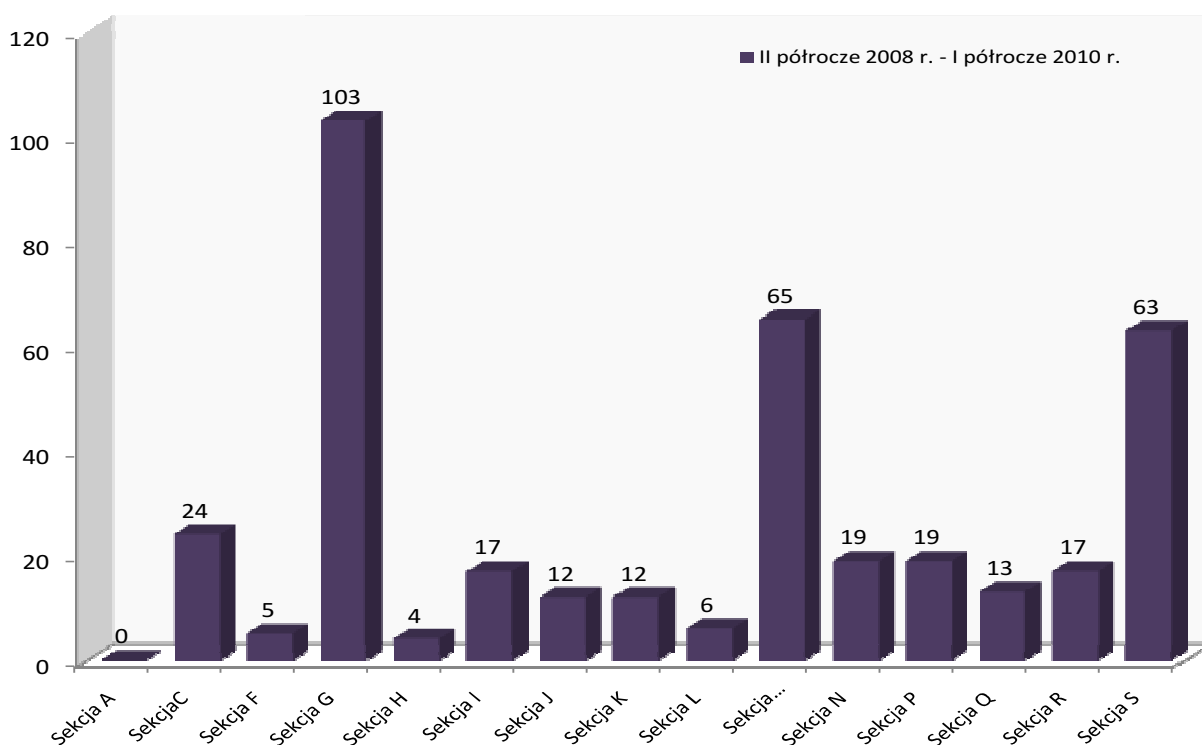
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa – kobiety stanowiły 56,5% (tj. 13 kobiet).

Wykres nr 24. Kobiety, które otrzymały środki w I półroczu 2010r., pozostające w rejestrze REGON.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Wykres nr 25. Ogólna liczba kobiet rozpoczynających działalność gospodarczą w poszczególnych sektorach zgodnie z oznaczeniem PKD; umowy zawarte w okresie II półrocze 2008 r. - I półrocze 2010 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

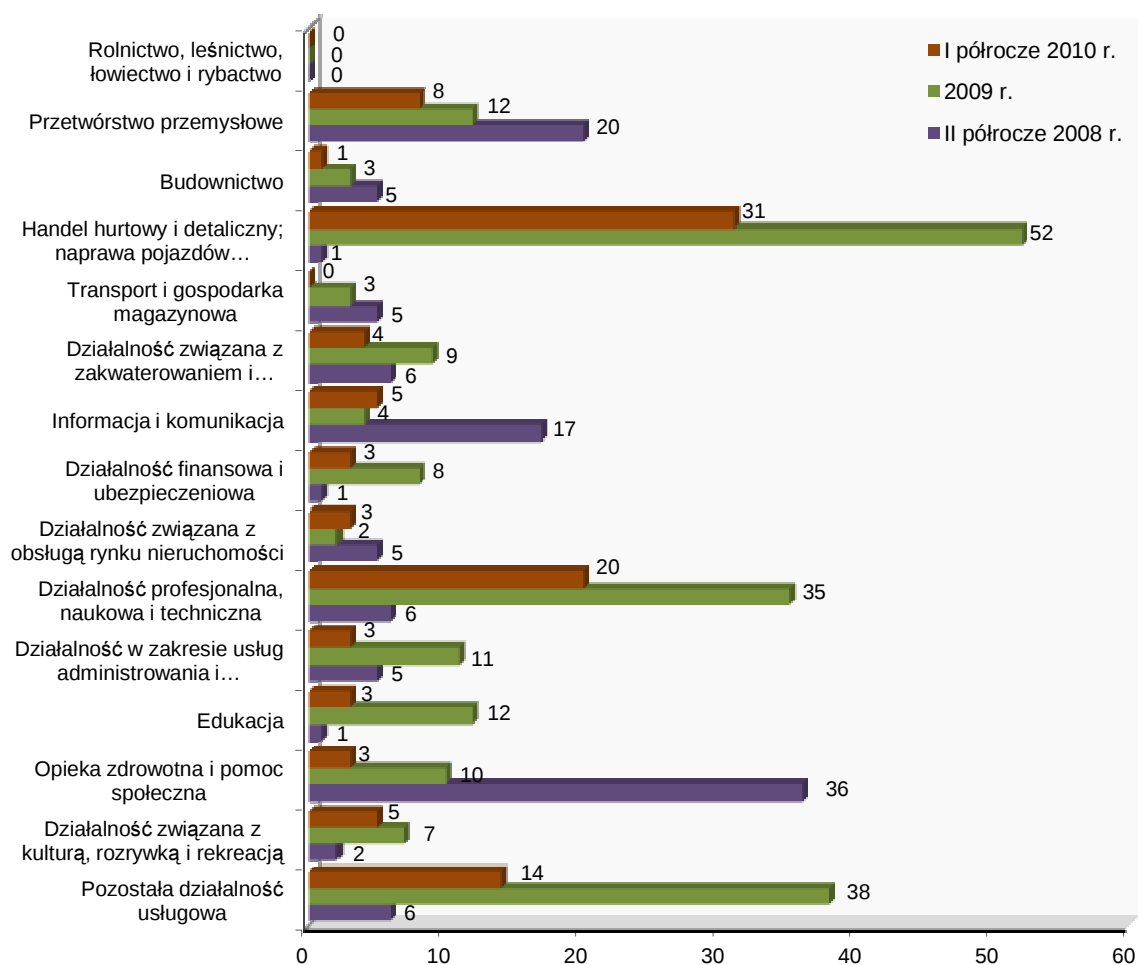
Podsumowując okres udzielonych środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej (II półrocze 2008r.- półrocze 2010r.) należy stwierdzić, iż najwięcej kobiet rozpoczynających działalność gospodarczą - 27,2% zarejestrowało firmę w sekcji „G” - *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych*. Na drugim miejscu jest sekcja „M” - *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* 17,2%. W dalszej kolejności działalność gospodarcza była rozpoczynana w obszarze sekcji „S” - *Pozostała działalność usługowa* 16,6%. W sekcji „C” - *Przetwórstwo przemysłowe* zarejestrowało się 6,3% ogółu nowych przedsiębiorców. W dalszej kolejności była sekcja „N” *Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca* oraz sekcja „P” *Edukacja* – stanowiące 5% ogółu nowych przedsiębiorców. Następnie sekcja „R” *Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją* – 4,5%, sekcja „I”- *Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi* – 4,5%, sekcja „Q” *Opieka zdrowotna i pomoc społeczna* – 3,4%, sekcja „J” *Informacja i komunikacja* – 3,2%, sekcja „K” *Działalność finansowa i ubezpieczeniowa* – 3,2%, sekcja „L” *Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości* – stanowiąca 1,6%, sekcja „F” *Budownictwo* stanowiąca 1,3% oraz sekcja „H” *Transport i gospodarka magazynowa* stanowiąca 1%.

Tabela nr 19. Ogólna liczba kobiet rozpoczynających w okresie II półrocze 2008r. – I półrocze 2010r. działalność gospodarczą w poszczególnych sektorach zgodnie z oznaczeniem PKD.

Wyszczególnienie	II półrocze 2008 r.	2009 r.	I półrocze 2010 r.	Razem
Sekcja A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	-	-	0	0
Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe	4	12	8	24
Sekcja F. Budownictwo	1	3	1	5
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	20	52	31	103
Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa	1	3	0	4
Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	4	9	4	17
Sekcja J. Informacja i komunikacja	3	4	5	12
Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1	8	3	12
Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1	2	3	6
Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10	35	20	65
Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	5	11	3	19
Sekcja P. Edukacja	4	12	3	19
Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0	10	3	13
Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5	7	5	17
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa	11	38	14	63
Ogółem	70	206	103	379

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Wykres nr 26. Liczba kobiet rozpoczynających działalność gospodarczą w poszczególnych sektorach zgodnie z oznaczeniem PKD w podziale na poszczególne lata.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

5. Wykreślenia oraz zawieszenia działalności gospodarczej

5.1. Wykreślenia z ewidencji działalności gospodarczej

Część osób bezrobotnych, które otrzymały środki FP lub EFS na podjęcie działalności gospodarczej prowadziło ją tylko przez wymagany 12 miesięczny okres. Najlepszym momentem oceny tego zjawiska jest ostatni okres czasu. W odniesieniu do umów zawartych w I półroczu 2010r. można zaobserwować dalsze, jako pozytywne, losy przedsięwzięć gospodarczych, gdyż tutaj jest najkrótszy upływ czasu od wymaganych 12 miesięcy. Dane wskazują, że tylko 21 osób zakończyło działalność gospodarczą, co stanowi 6,3% zawartych umów na uruchomienie działalności gospodarczej. Jednak pełny obraz dalszych losów daje uwzględnienie zawieszeń działalności gospodarczej (33). Wyrejestrowanie 54 przedsiębiorców, spośród 333, nie jest znaczące - poziom ok. 16%. Okazuje się, że włożony wysiłek w uruchomienia własnego miejsca pracy, znalezienie się w lokalnej gospodarce jest kuszące i tylko nieliczni podejmują z różnych powodów decyzję o zaprzestaniu lub zawieszeniu działalności gospodarczej.

Dokonana analiza wykreśleń, po wymaganym 12 miesięcznym okresie prowadzenia, pokazuje, iż spośród osób z którymi MUP podpisał umowy o jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej:

- w II półroczu 2008 roku, wykreśleń z ewidencji działalności gospodarczej dokonano w 77 przypadkach;
  - w 2009 roku, wykreśleń z ewidencji działalności gospodarczej dokonało 113 osób;
  - w I półroczu 2010 roku, wykreśleń z ewidencji działalności gospodarczej dokonało 21 osób.
- Uzyskane wyniki zebrane zostały w tabelach nr 20, 21, 22.

Analizując umowy zawarte w **II półroczu 2008 roku** okazuje się, iż najwięcej wykreśleń odnotowano w działach *F* – 24,7% ogółu wykreśleń z ewidencji oraz w dziale *G* – 24,7% ogółu wykreśleń z ewidencji, a także w dziale *M* – 10,4% ogółu wykreśleń z ewidencji.

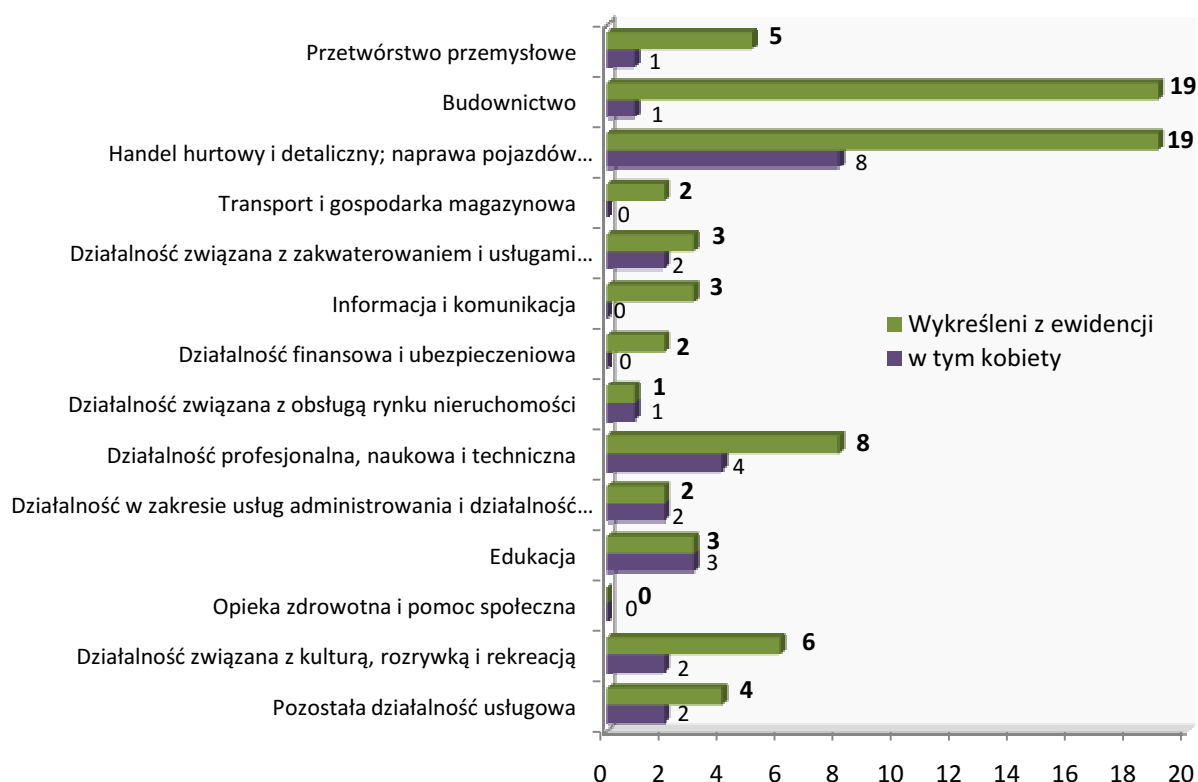
Tabela nr 20. Wykreślenia z ewidencji działalności gospodarczej; umowy zawarte w II półroczu 2008 roku.

Wyszczególnienie	Wykreśleni z ewidencji	
	Ogółem II półrocze 2008 r.	w tym kobiety
Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe	5	1
Sekcja F. Budownictwo	19	1
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	19	8

Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa	2	0
Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3	2
Sekcja J. Informacja i komunikacja	3	0
Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2	0
Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1	1
Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	8	4
Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	2	2
Sekcja P. Edukacja	3	3
Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	-	-
Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	6	2
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa	4	2
OGÓŁEM	77	26

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Wykres nr 27. Wykreślenia z ewidencji działalności gospodarczej w podziale na płeć; umowy zawarte w II półroczu 2008 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

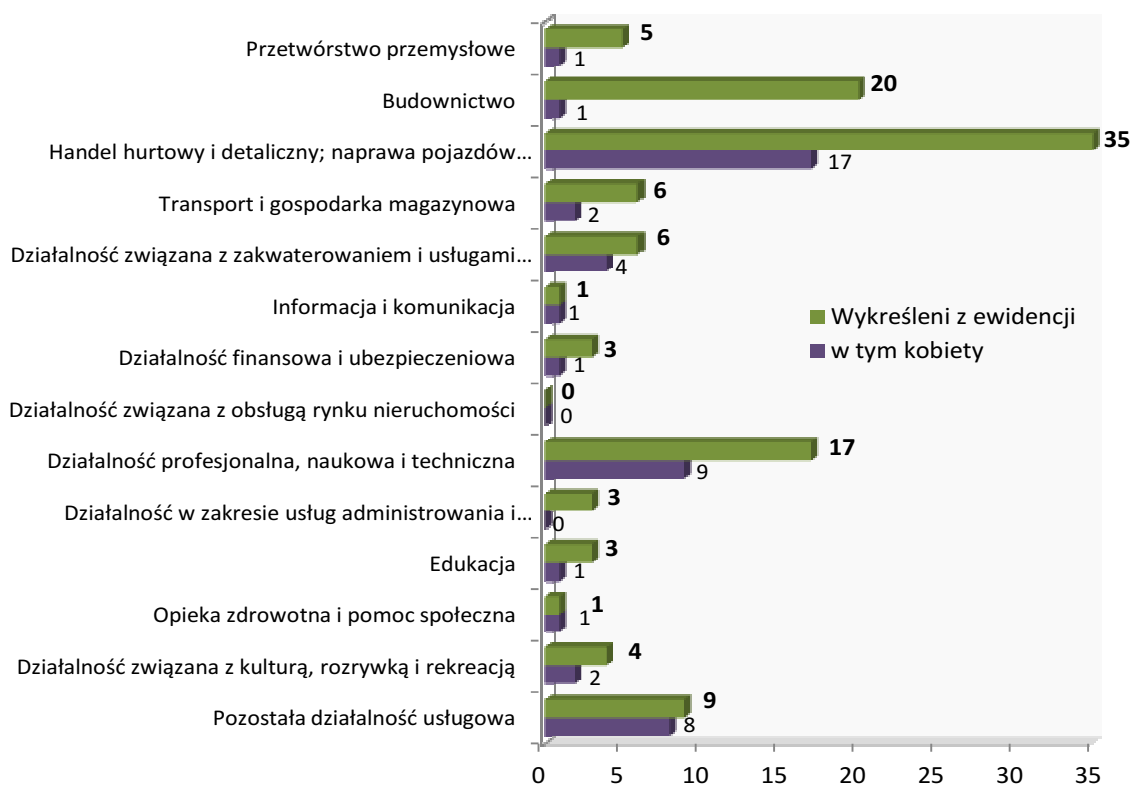
Analizując losy osób, które otrzymały środki publiczne w **2009 roku** dostrzega się, iż najwięcej wykreśleń odnotowano w dziale F - 17,7% ogółu wykreśleń z ewidencji, dziale G - 31% ogółu wykreśleń z ewidencji oraz dziale M - 15% ogółu wykreśleń z ewidencji w danym roku.

Tabela nr 21. Wykreślenia z ewidencji działalności gospodarczej; umowy zawarte w 2009r.

Wyszczególnienie	Wykreśleni z ewidencji	
	Ogółem 2009 r.	w tym kobiety
Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe	5	1
Sekcja F. Budownictwo	20	1
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	35	17
Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa	6	2
Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	6	4
Sekcja J. Informacja i komunikacja	1	1
Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3	1
Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	-	-
Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	17	9
Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	3	0
Sekcja P. Edukacja	3	1
Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1	1
Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4	2
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa	9	8
OGÓŁEM	113	48

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Wykres nr 28. Wykreślenia z ewidencji działalności gospodarczej w podziale na płeć; umowy zawarte w 2009r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

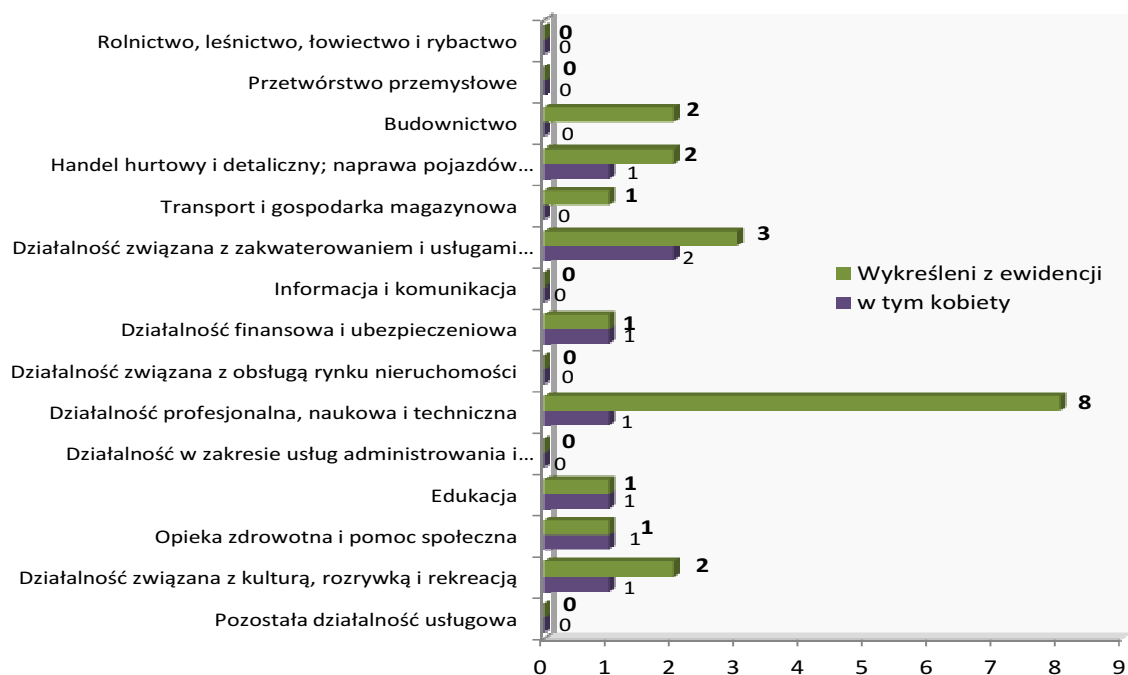
Natomiast spośród osób bezrobotnych, które otrzymały środki w **I półroczu 2010 roku** najwięcej wykreśleń odnotowano w dziale *M -Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* - 38,1%, w dalszej kolejności w dziale *I- Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi* - 14,37% ogółu wykreśleń z ewidencji w danym roku.

Tabela nr 22. Wykreślenia z ewidencji działalności gospodarczej; umowy zawarte w I półroczu 2010r.

Wyszczególnienie	Wykreśleni z ewidencji	
	Ogółem I półrocze 2010 r.	w tym kobiety
Sekcja A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	-	-
Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe	-	-
Sekcja F. Budownictwo	2	0
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	2	1
Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa	1	0
Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3	2
Sekcja J. Informacja i komunikacja	-	-
Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1	1
Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	-	-
Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	8	1
Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	-	-
Sekcja P. Edukacja	1	1
Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1	1
Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2	1
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa	-	-
OGÓŁEM	21	8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Wykres nr 29. Wykreślenia z ewidencji działalności gospodarczej w podziale na płeć; umowy zawarte w I półroczu 2010 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

5.2. Zawieszenia działalności gospodarczej

Kontynuując poruszoną sferę zagadnień związanych z przedsiębiorczością poniżej zostaną przedstawione zawieszenia działalności gospodarczej w poszczególnych okresach analizowanego czasu. Okazuje się, iż spośród osób, z którymi MUP podpisał umowy o jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej:

- w II półroczu 2008 roku - 68 osób dokonało zawieszenia działalności gospodarczej;
- w 2009 roku - 123 osoby dokonały zawieszenia działalności gospodarczej;
- w I półroczu 2010 roku - tylko 33 osoby dokonały zawieszenia działalności gospodarczej.

Uzyskane wyniki zebrane zostały w tabelach nr 23, 24, 25.

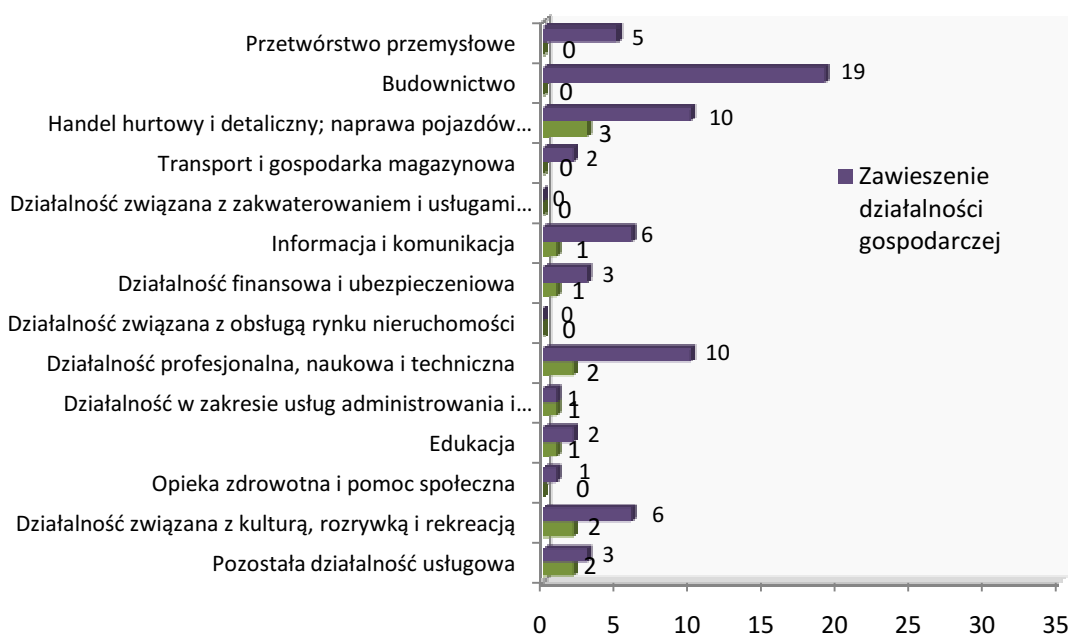
Okazuje się, iż z umów zawartych w **II półroczu 2008 roku** najwięcej zawieszeń działalności gospodarczej odnotowano w dziale *F* - 28% ogółu zawieszeń z ewidencji, dziale *G* i w dziale *M* – po 14,7% ogółu zawieszeń.

Tabela nr 23. Zawieszenia działalności gospodarczej; umowy zawarte w II półroczu 2008 roku.

Wyszczególnienie	Zawieszenie działalności gospodarczej	
	Ogółem I półrocze 2008r.	w tym kobiety
Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe	5	0
Sekcja F. Budownictwo	19	0
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	10	3
Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa	2	0
Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	0	0
Sekcja J. Informacja i komunikacja	6	1
Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3	1
Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0	0
Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10	2
Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1	1
Sekcja P. Edukacja	2	1
Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1	0
Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	6	2
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa	3	2
OGÓŁEM	68	13

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Wykres nr 30. Zawieszenia działalności gospodarczej w podziale na płeć; umowy zawarte w II półroczu 2008 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

W dalszej kolejności analizowane są umowy zawarte **2009** roku z których, najwięcej zawieszeń działalności gospodarczej, po upływie wymaganych 12 miesiącach jej prowadzenia, odnotowano w dziale C - 17,1% ogółu zawieszeń z ewidencji, dziale F - 22,8% ogółu zawieszeń z ewidencji w danym roku, w dziale G - 20,3% ogółu zawieszeń.

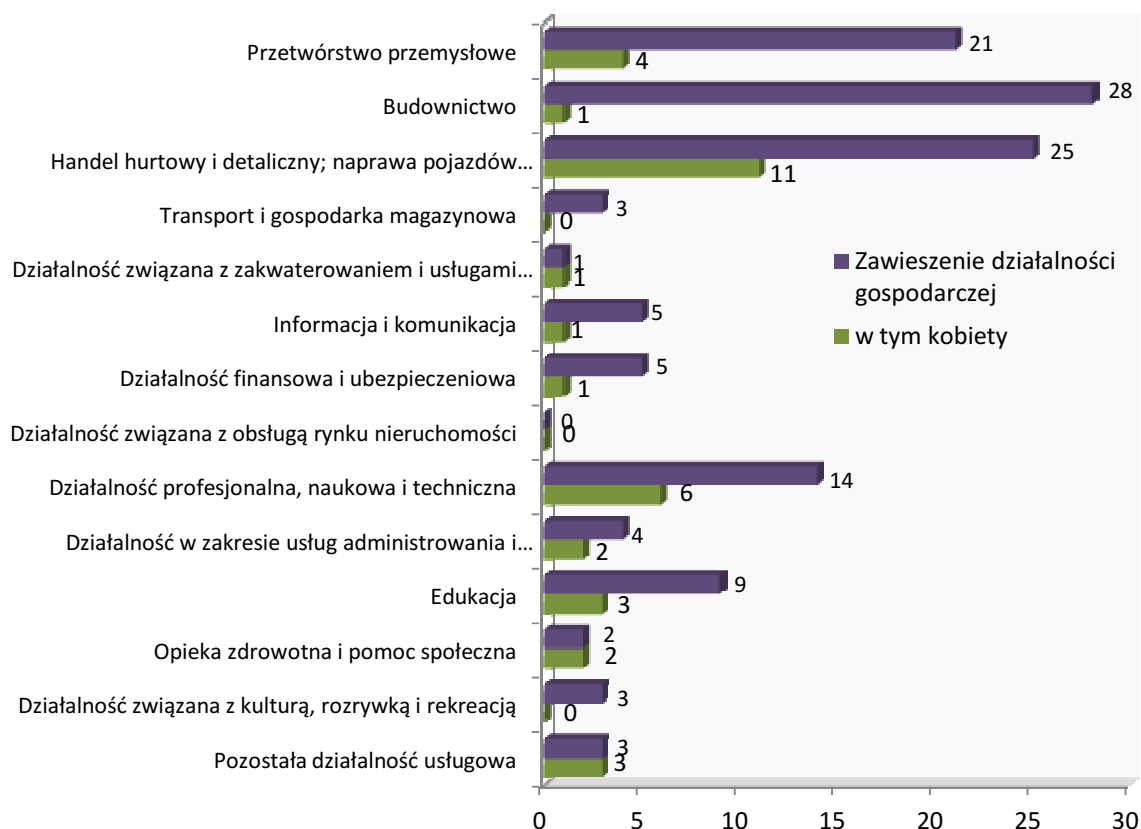
Tabela nr 24. Zawieszenia działalności gospodarczej; umowy zawarte w 2009 roku.

Wyszczególnienie	Zawieszenie działalności gospodarczej	
	Ogółem 2009 r.	w tym kobiety
Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe	21	4
Sekcja F. Budownictwo	28	1
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	25	11
Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa	3	0
Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1	1
Sekcja J. Informacja i komunikacja	5	1
Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5	1
Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	-	-
Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	14	6
Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	4	2
Sekcja P. Edukacja	9	3
Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2	2

Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3	0
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa	3	3
OGÓŁEM	123	35

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Wykres nr 31. Zawieszenia działalności gospodarczej w podziale na płeć; umowy zawarte w 2009 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Analiza zbiorczych danych umów z I półrocza 2010 roku pokazała, że najwięcej zawieszeń działalności gospodarczej odnotowano m.in. w dziale F - 24,3% ogółu zawieszeń z ewidencji oraz w dziale G - 21,2% ogółu zawieszeń z ewidencji.

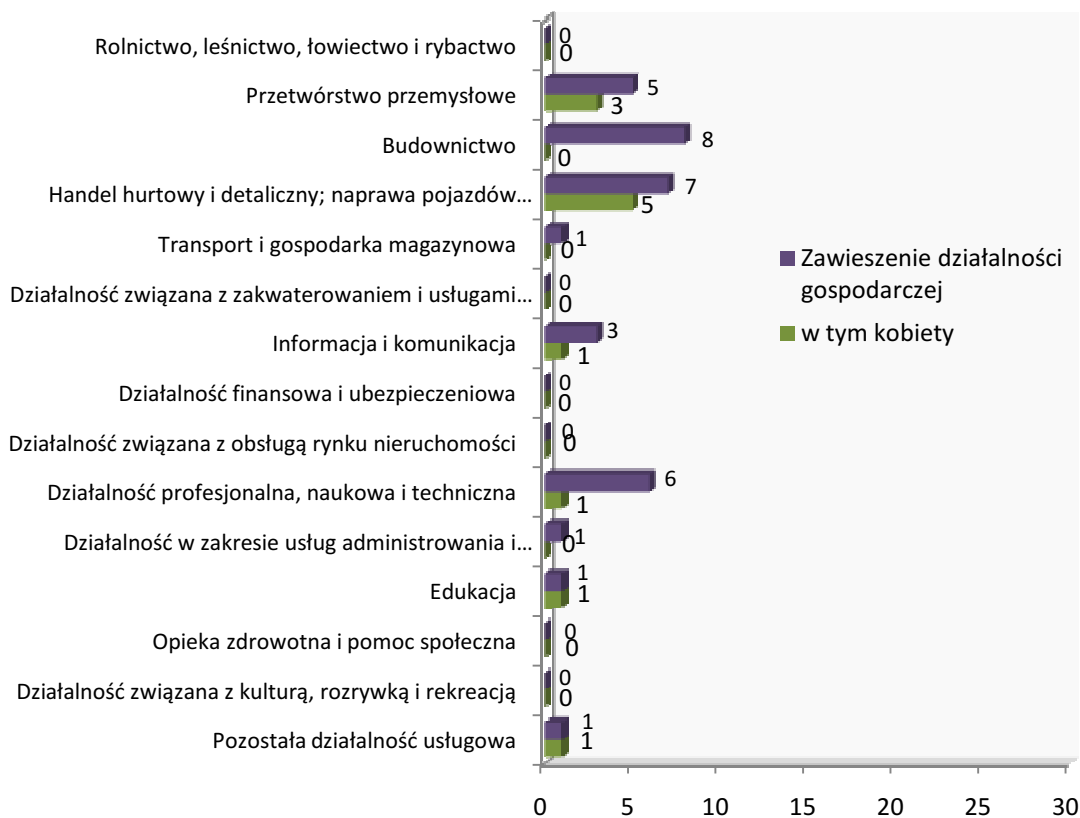
Tabela nr 25. Zawieszenia działalności gospodarczej; umowy zawarte w I półroczu 2010 roku.

Wyszczególnienie	Zawieszenie działalności gospodarczej	
	Ogółem I półrocze 2010r.	w tym kobiety
Sekcja A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	-	-
Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe	5	3
Sekcja F. Budownictwo	8	0
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	7	5
Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa	1	0
Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	-	-

Sekcja J. Informacja i komunikacja	3	1
Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	-	-
Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	-	-
Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	6	1
Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1	0
Sekcja P. Edukacja	1	1
Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	-	-
Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	-	-
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa	1	1
OGÓŁEM	33	12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Wykres nr 32. Zawieszenia działalności gospodarczej w podziale na płeć; umowy zawarte w I półroczu 2010 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Podsumowanie

Stworzenie własnej firmy staje się współcześnie coraz atrakcyjniejszą formą realizacji celów zawodowych i życiowych. W kategoriach indywidualnych daje szansę samodzielności działania oraz samorealizacji planów i marzeń człowieka przedsiębiorczego. Z perspektywy społecznej jest drogą do nowych produktów i usług, tworzenia nowych miejsc pracy oraz podnoszenia ogólnego dobrobytu. Uruchomienie własnego biznesu, przez osoby o przedsiębiorczych cechach, jest szansą uniknięcia poszukiwania pracy, ale jednocześnie jest też życiową przygodą. Osoby starsze podejmujące decyzje o podjęciu pracy na własny rachunek będą miały szansę powrotu na rynek pracy. W każdym przypadku decyzja o założeniu firmy pociąga za sobą ryzyko określonych zobowiązań i konsekwencji finansowych. Nie może to więc być działaniem nieprzemyślane, bez przygotowania merytorycznego i wiedzy na temat funkcjonowania rynku.

Niejednokrotnie powodem założenia własnej firmy był brak możliwości znalezienia innej pracy lub możliwość praktycznego wykorzystania posiadanej wiedzy i kwalifikacji. Powodem często jest również realizacja własnych pomysłów i koncepcji. Często pomysł na biznes jest kontynuacją tradycji rodzinnych.

Działania podejmowane w ramach przedsiębiorczości mają za zadanie m.in. też i wskazać bezrobotnym problemy, z którymi musi zmierzyć się początkujący przedsiębiorca, ale również wskazać możliwości uzyskania pomocy w procesach założycielskich w zakresie doskonalenia wiedzy, wsparcia finansowego. Ostatnim etapem działania jest wsparcie finansowe poprzez udzielanie bezrobotnym jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, co może ułatwić osiągnięcie biznesowego sukcesu.

Dofinansowanie podjęcia przez bezrobotnych działalności gospodarczej jest jednym z bardziej popularnych instrumentów rynku pracy. Od początku funkcjonowania tej formy aktywizacji zawodowej obserwuje się dynamiczny wzrost wpływających wniosków o przyznanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Zdecydowana większość podmiotów nowopowstających w II półroczu 2008 roku - 21,5% to firmy o profilu w sekcji „R” - *Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją*. W 2009 roku 20,3% to firmy o profilu w sekcji „G” - *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych*. W I półroczu 2010 roku 21,9% to firmy o profilu w sekcji „F” – *Budownictwo*.

Powody zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej mogą być różne, począwszy od nadmiernej konkurencji, złej kondycji finansowej firmy poprzez brak zbytu

na oferowane produkty, towary usługi, czy wysokie opłaty i koszty (np. związane z ZUS). Powodem też może być zmieniająca się sytuacja rodzinna spowodowana niemożnością godzenia ról życiowych.

Robiąc bilans opracowania w oparciu o posiadane dane należy stwierdzić, że w okresie II półrocza 2008 roku 46,1%, w 2009 roku 58,7%, w I półroczu 2010 roku 83,8% firm założonych dzięki dotacji istnieje dłużej niż 12 miesięcy. Firmy po takim okresie zyskują dość stabilną sytuację i funkcjonują nadal na rynku. Firmy te są już dla właścicieli solidnym trzonem samozatrudnienia. Powyższe ustalenia pozwalają stwierdzić, że jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej są efektywnym instrumentem, wnoszącym na rynek innowacyjność, przedsiębiorczość.

Przedsiębiorcy nadal funkcjonujący na lubelskim rynku po upływie 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności:

- dla bezrobotnych podpisujących umowę w II półroczu 2008 roku jest to okres po II półroczu 2009r. Największa liczba przedsiębiorców pozostających nadal w rejestrze REGON zakwalifikowana była do sekcji *M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* 20,2% (25 osób), sekcji *G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych* 16,9% (21 osób); sekcji *F Budownictwo* 16,2% (20 osób).

- dla bezrobotnych podpisujących umowę w 2009 roku jest to okres po 2010 roku. Największa liczba przedsiębiorców pozostających nadal w rejestrze REGON zakwalifikowana była do sekcji *G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych* 16,7% (56 osób), sekcji *F Budownictwo* 16,1% (54 osoby), sekcji *M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* 15,2% (51 osób), sekcji *S Pozostałej działalności gospodarczej* 12,5% (42 osoby).

- dla bezrobotnych podpisujących umowę w I półroczu 2010 roku jest to okres po I półroczu 2011 roku. Największa liczba przedsiębiorców pozostających nadal w rejestrze REGON zakwalifikowana była do sekcji *F Budownictwo* 22,6% (63 osoby), sekcji *G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych* 21,5% (60 osób), sekcji *M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* 17,6% (49 osób),

Wśród osób bezrobotnych, które w II półroczu 2008r otrzymały środki publiczne, po upływie wymaganych 12 miesięcy oraz kolejnych okresów, aktualnie jej prowadzenie zakończyło 53,9% (z tego 25,3% zawiesiło działalność gospodarczą, natomiast 28,6% dokonało wykreślenia z ewidencji działalności gospodarczej).

Z okresu 2009 roku - 41,3% ogółu podmiotów gospodarczych zakończyło działalność gospodarczą (tj. 21,5% to zawieszenia działalności gospodarczej, a 19,8% to wykreślenia

z ewidencji działalności gospodarczej). Z okresu I półrocza 2010 roku – aktualnie 16,2% ogółem podmiotów gospodarczych zakończyło działalność gospodarczą (tj. 9,9% zawieszeń działalności gospodarczej, 6,3% wykreśleń z ewidencji działalności gospodarczej).

Niniejsze opracowanie pozwoliło ocenić trwałość prowadzenia działalności podjętej przy pomocy środków publicznych. Podsumowując należy stwierdzić, że im jest dłuższy (np. 2 lata) upływ czasu od spełnienia podstawowego warunku, tj. prowadzenia działalności gospodarczej przez okres min. 12 miesięcy, na rynku pozostaje ok. 50% pierwotnej ich wartości. Wynik ten wskazuje, że ta forma aktywizacji zawodowej wymaga szczególnego wysiłku ze strony osób uczestniczących, ale jednocześnie wzbogaca lokalną gospodarkę o nowe podmioty gospodarcze.

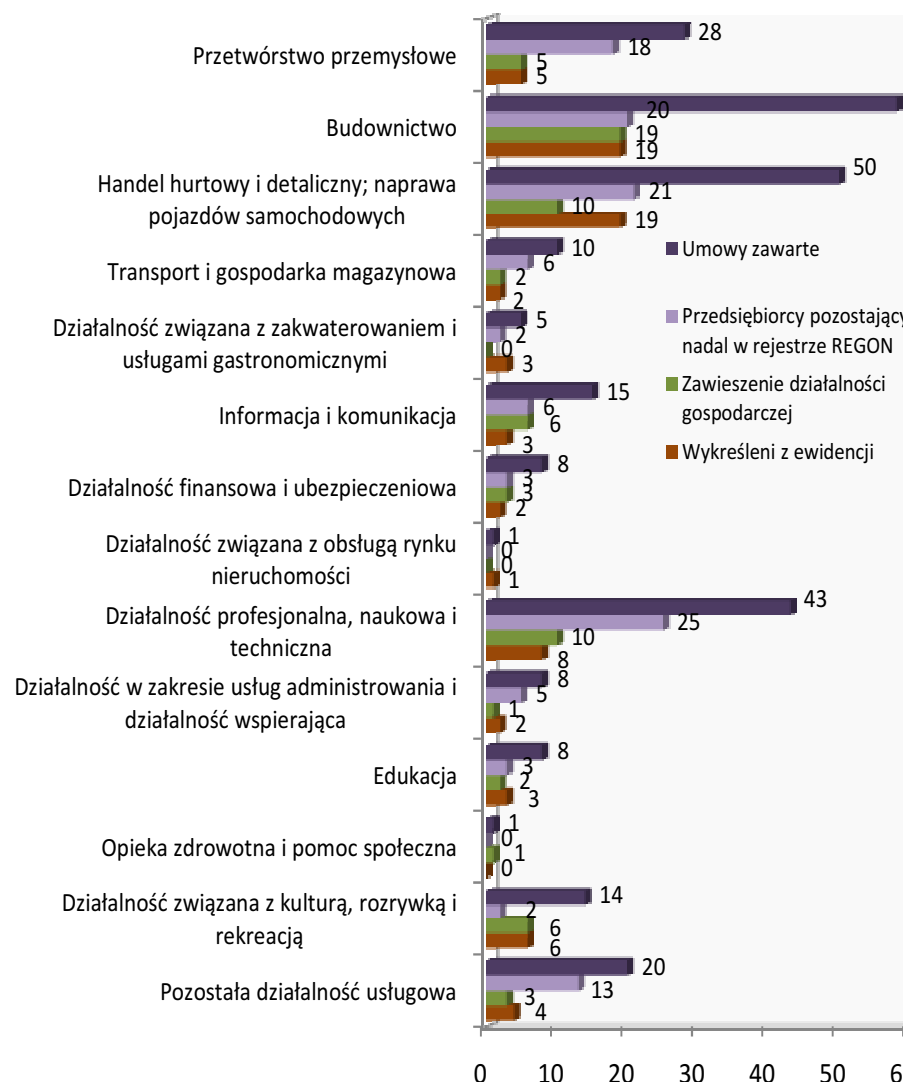
Poniżej zostały przedstawione podsumowujące zestawienia zbiorcze oddzielnie dla każdego roku.

Tabela nr 26. Zestawienie zbiorcze – środki udzielane w II półroczu 2008 roku i dalsze losy po upływie 12 m-cy prowadzenia działalności gospodarczej.

Wyszczególnienie	II półrocze 2008 r.							
	Umowy zawarte		Przedsiębiorcy pozostający nadal w rejestrze REGON		Zawieszenie działalności gospodarczej		Wykreśleni z ewidencji	
	Ogółem	w tym kobiety	Ogółem	w tym kobiety	Ogółem	w tym kobiety	Ogółem	w tym kobiety
Sekcja A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	-	-	-	-	-	-	-	-
Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe	28	4	18	3	5	0	5	1
Sekcja F. Budownictwo	58	1	20	0	19	0	19	1
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	50	20	21	9	10	3	19	8
Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa	10	1	6	1	2	0	2	0
Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	5	4	2	2	0	0	3	2
Sekcja J. Informacja i komunikacja	15	3	6	2	6	1	3	0
Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8	1	3	1	3	1	2	0
Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1	1	0	0	0	0	1	1
Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	43	10	25	4	10	2	8	4
Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	8	5	5	2	1	1	2	2
Sekcja P. Edukacja	8	4	3	0	2	1	3	3
Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1	0	0	0	1	0	0	0
Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	14	5	2	1	6	2	6	2
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa	20	11	13	7	3	2	4	2
OGÓŁEM	269	70	124	31	68	13	77	26

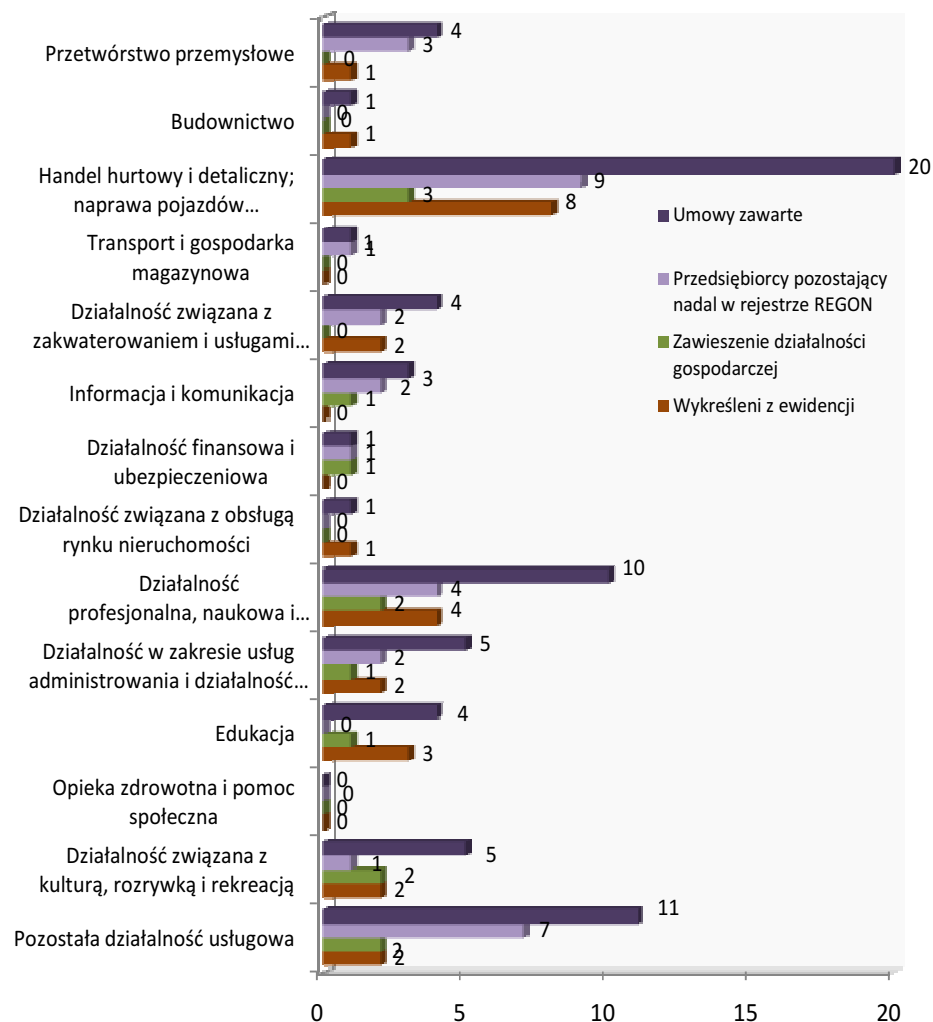
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Wykres nr 33. Podsumowanie losów dział. gosp. II pół. 2008r. – ogółem.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Wykres nr 34. Podsumowanie losów dział. gosp. II pół. 2008r. – kobiety.

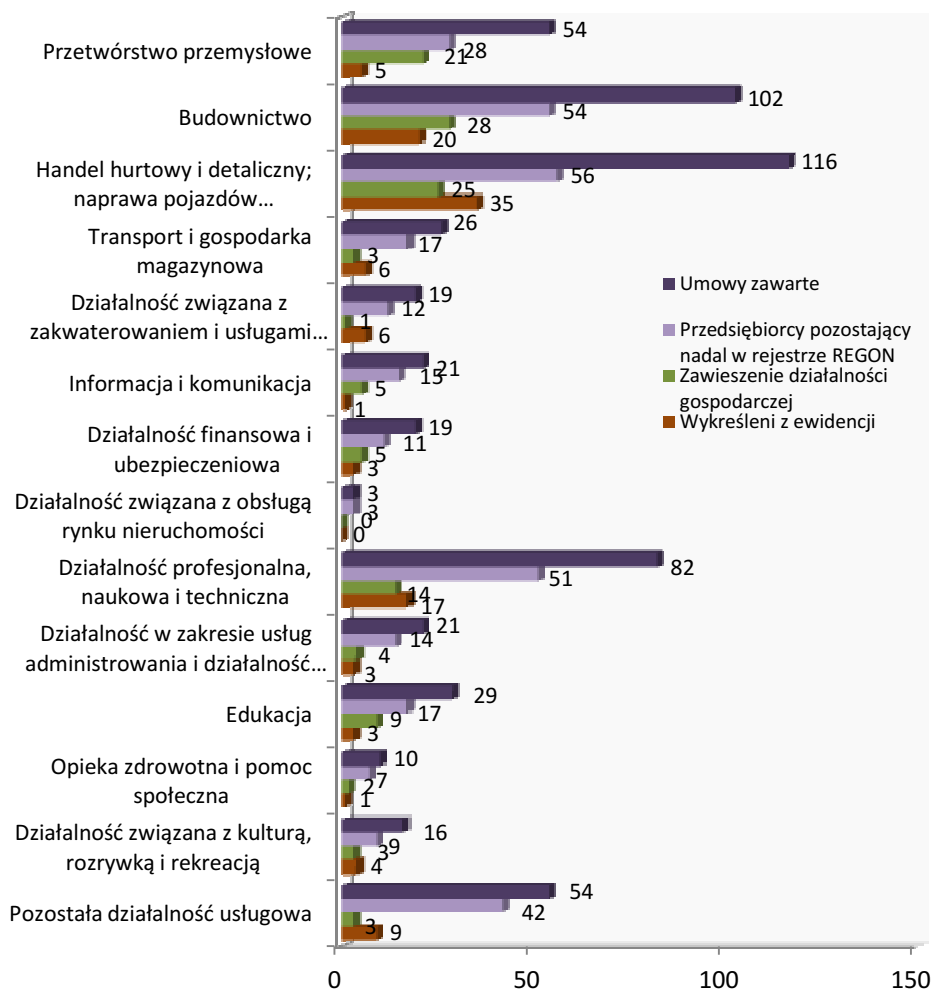
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Tabela nr 27. Zestawienie zbiorcze – środki udzielane w 2009 roku i dalsze losy po upływie 12 m-cy prowadzenia działalności gospodarczej.

Wyszczególnienie	2009 r.							
	Umowy zawarte		Przedsiębiorcy pozostający nadal w rejestrze REGON		Zawieszenie działalności gospodarczej		Wykreśleni z ewidencji	
	Ogółem	w tym kobiety	Ogółem	w tym kobiety	Ogółem	w tym kobiety	Ogółem	w tym kobiety
Sekcja A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	-	-	-	-	-	-	-	-
Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe	54	12	28	7	21	4	5	1
Sekcja F. Budownictwo	102	3	54	1	28	1	20	1
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	116	52	56	24	25	11	35	17
Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa	26	3	17	1	3	0	6	2
Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	19	9	12	4	1	1	6	4
Sekcja J. Informacja i komunikacja	21	4	15	2	5	1	1	1
Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	19	8	11	6	5	1	3	1
Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3	2	3	2	0	0	0	0
Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	82	35	51	20	14	6	17	9
Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	21	11	14	9	4	2	3	0
Sekcja P. Edukacja	29	12	17	8	9	3	3	1
Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	10	10	7	7	2	2	1	1
Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	16	7	9	5	3	0	4	2
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa	54	38	42	27	3	3	9	8
OGÓŁEM	572	206	336	123	123	35	113	48

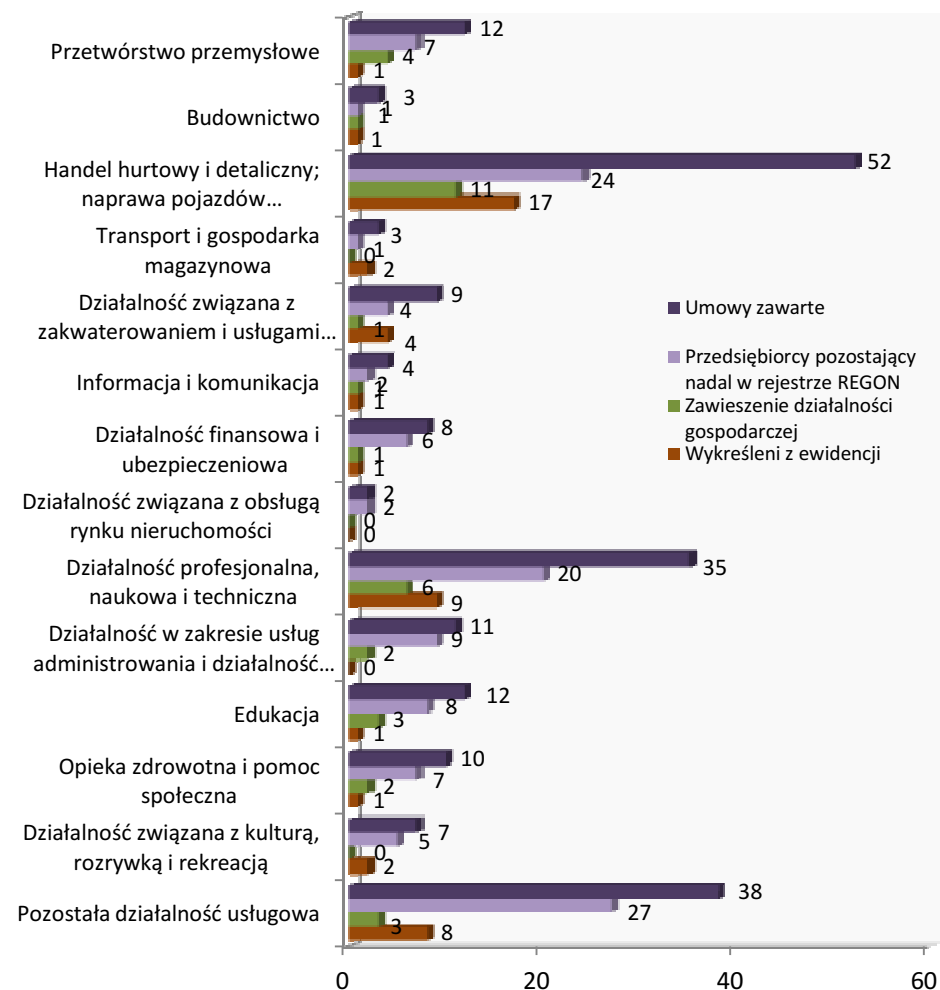
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Wykres nr 35. Podsumowanie losów dział. gosp. 2009r. – ogółem.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Wykres nr 36. Podsumowanie losów dział. gosp. 2009r. – kobiety.

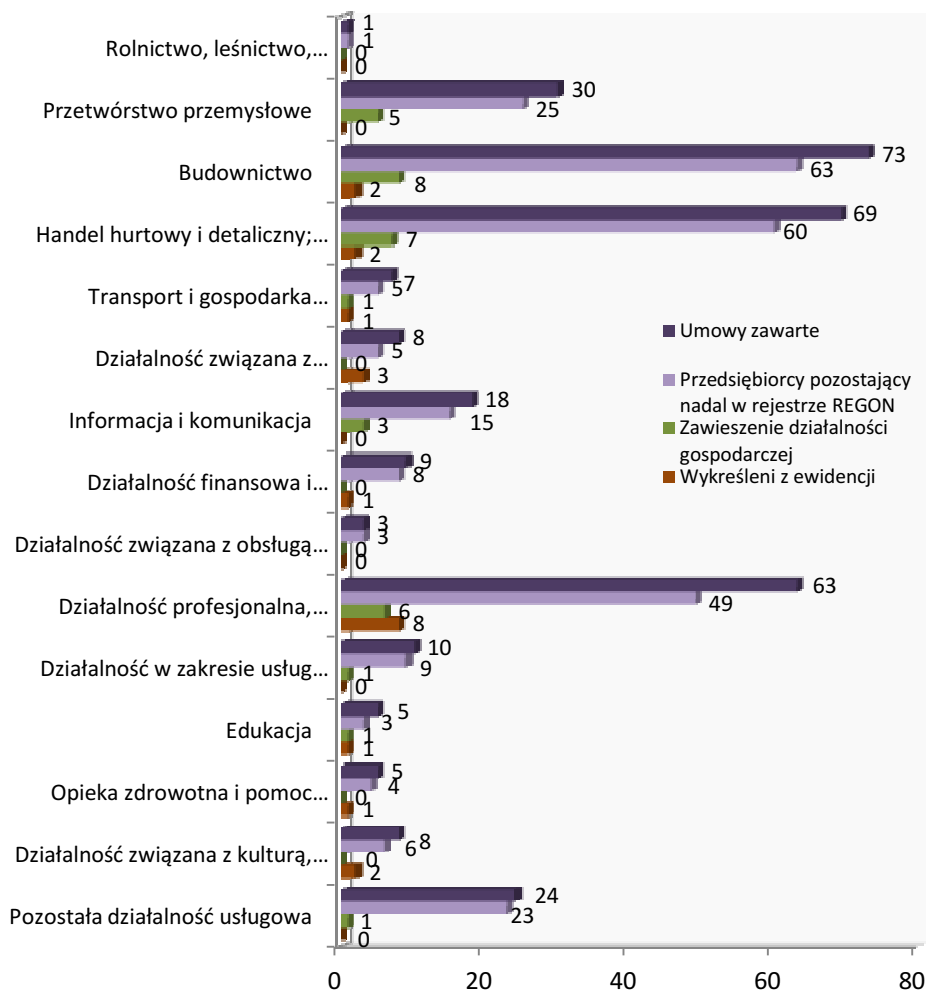
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Tabela nr 28. Zestawienie zbiorcze – środki udzielane w I półroczu 2010 roku i dalsze losy po upływie 12 m-cy prowadzenia działalności gospodarczej.

Wyszczególnienie	I półrocze 2010 r.							
	Umowy zawarte		Przedsiębiorcy pozostający nadal w rejestrze REGON		Zawieszenie działalności gospodarczej		Wykreśleni z ewidencji	
	Ogółem	w tym kobiety	Ogółem	w tym kobiety	Ogółem	w tym kobiety	Ogółem	w tym kobiety
Sekcja A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1	0	1	0	0	0	0	0
Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe	30	8	25	5	5	3	0	0
Sekcja F. Budownictwo	73	1	63	1	8	0	2	0
Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	69	31	60	25	7	5	2	1
Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa	7	0	5	0	1	0	1	0
Sekcja I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	8	4	5	2	0	0	3	2
Sekcja J. Informacja i komunikacja	18	5	15	4	3	1	0	0
Sekcja K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	9	3	8	2	0	0	1	1
Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3	3	3	3	0	0	0	0
Sekcja M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	63	20	49	18	6	1	8	1
Sekcja N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	10	3	9	3	1	1	0	0
Sekcja P. Edukacja	5	3	3	1	1	1	1	1
Sekcja Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	5	3	4	2	0	0	1	1
Sekcja R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8	5	6	4	0	0	2	1
Sekcja S. Pozostała działalność usługowa	24	14	23	13	1	1	0	0
OGÓŁEM	333	103	279	83	33	13	21	8

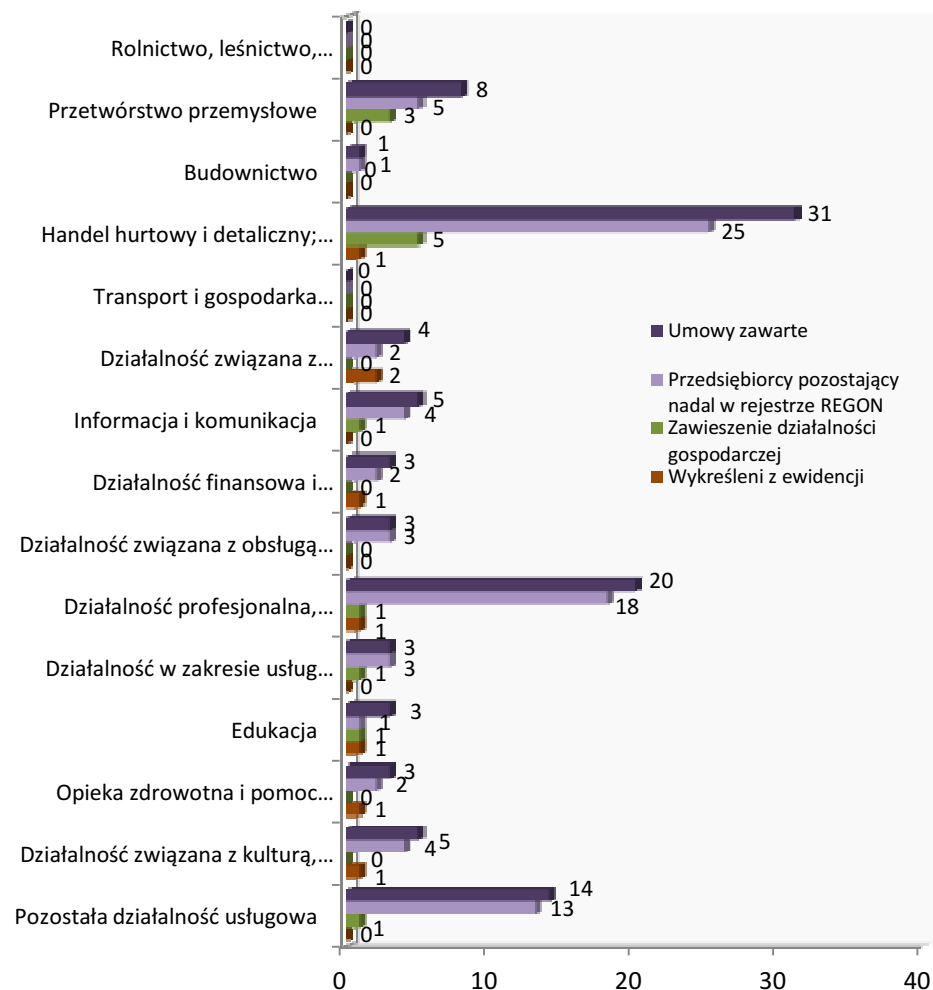
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Wykres nr 37. Podsumowanie losów dział. gosp. I pół. 2010r. – ogółem.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

Wykres nr 38. Podsumowanie losów dział. gosp. I pół. 2010r. – kobiety.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze zbioru MUP.

